

5/2025

ČASOPIS CÍRKVE ADVENTISTŮ SEDMÉHO DNE

advent

Téma: Umění odpouštět

str. 6

Osamělost není radost
str. 12

Pošli to dál
str. 28

Bůh na nečekaných místech

Inspirace ze života Jonáše

21. unijní konference ASI

18.–20. 9. 2025, Strážovice

řečník: Daniel Duda

ZAMYŠLENÍ

4 | **Odpustím, ale nikdy nezapomenu**

Jaroslav Šlosárek

TÉMA

6 | **Umění odpouštět**

Melissa Brottonová

ADRA ČESKÁ REPUBLIKA

12 | **Osamělost není radost**

Martina Špinková

ADRA SLOVENSKO

20 | **Srdce na dlani pre Annu Joachímiovú**

Martin Pavelka

ZE SVĚTA

22 | **Ekonomická nejistota nezastavila Boží požehnání**

Marcos Paseggi

ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL

24 | **Oko**

Jana Krynská

Advent, číslo 5/2025, vychází v květnu 2025. Časopis vychází 10× ročně, ISSN 1210-3365, registrační číslo MK ČR 6982.

Vydává – Církev adventistů sedmého dne, Londýnská 623/30, 120 00 Praha 2
www.casd.cz

Šéfredaktor – Vítězslav Chán, chan@adventorion.cz

Jazyková redakce – Eva Bělíčková, Marie Koukolová

Redakční rada – David Čančík, Jan Matoušek, Lukáš Jureček, Jan Kubík, Jan Libotovský, Daniel Márföldi

Technická redakce – JUPOS, s. r. o., Ostrava

Tisk – tiskárna ARTRON, s. r. o., Boskovice

Objednávky

ČR: +420 603 553 628, expedice@adventorion.cz

SR: +421 918 493 713, 905 589 935
adventorion@adventorion.sk

Adresa ke stažení:
www.adventorion.cz/ke-stazeni

Příspěvky zasílejte na:
redakce@adventorion.cz

Foto na obálce: www.pexels.com

Foto: 25, 33, 34, 35 – www.wikipedia.org; 15, 19 – Jiří Sochor; 8, 24, 26, 27, 30, 31 – www.pexels.com; 24 – https://www.wikiskripta.eu/w/Oko_(biofyzika); 22, 23 – https://adventistreview.org/; 37–43 – Marek Soos

Odpuštění je důležité téma. Nejen proto, že o něm mnohokrát hovoří samotná Bible. Tak například: „*Kdo stojí o lásku, přikrývá přestoupení, ale kdo je přetřásá, rozlučuje důvěrné přátele*“ (Př 17,9). Dokonce z kříže zaznívá Ježíšova modlitba (prosbá): „*Otče, odpusť jim, vždyť nevědí, co činí*“ (L 23,34).

Odpuštění prostě patří k životu. Je jeho kořením. Je důležitou součástí našeho každodenního snažení. Odpuštění totiž není pouhý jednorázový čin, je to životní styl. Je to nastavení života.

Odpustit totiž nepotřebují jen druzí lidé, ti, kteří nám (úmyslně či neúmyslně) ublížili, kteří udělali něco, co v nás vyvolalo bolest nebo zranění. Je samozřejmé, že takové jednání nebo čin vyžaduje z naší strany reakci. Může se totiž stát, že se ten druhý neomluví, nepovažuje to za důležité nebo jednoduše svého jednání nelituje. Pak je snadné se utopit v moři zou-

Odpuštění sice nedokáže změnit minulost, ale může změnit budoucnost.

falství, které snadno přeroste v další toxické emoce – nenávisť, hněv nebo touhu po pomstě.

Někdy musíme odpustit i sami sobě. A to je jedna z nejtěžších věcí. Není to snadné, ale pro zdravý vývoj člověka je to nutné.

Odpuštění umí tomu všemu postavit hráz, protože, jak řekl americký obchodník a spisovatel Paul Boese: „Odpuštění sice nedokáže změnit minulost, ale může změnit budoucnost.“

Potřebujeme druhým nejen odpouštět, ale také o odpuštění prosit, protože každý člověk někdy v životě ublížil nebo udělal něco, co druhé zranilo. Můžeme být nejenom příčinou, ale i řešením. K tomu nám Bůh dává sílu.

Americký spisovatel Mark Twain kdysi prohlásil: „Odpuštění je vůně, již fialka potřísní botu, která ji rozdrtila.“ Tak bych si moc přál, aby to v našich křesťanských životech hodně vonělo. Po fialkách.

— Vítězslav Chán, šéfredaktor

Odpustím, ale nikdy nezapomenu

Jaroslav Šlosárek

**„... a odpusť nám naše provinění, tak jako my odpouštíme těm, kteří nám ublížili.“
(Mt 6,12; SNC)**

Odpouštění je krycí manévr pro slabost – slýchám od těch „silných“.

Odpouštění je nadlidský požadavek – míní ti „slabí“.

Odpouštění je křesťanova životní praxe – říká Bible.

Tři zcela odlišné pohledy na jedno téma. Všechny tři mají své logické opodstatnění. Bible nás vyzývá k odpouštění našim viníkům – ale je to v praxi vůbec možné?

„Dluhy se mají splácet. A jestli mi někdo ublíží, jsem dost silný na to, abych mu to vrátil i s úroky,“ říká ten „silný“. „Příště by to zkusil znovu. A možná s ještě větší intenzitou. Nemožu přece svého ‚viníka‘ rozmazlovat!“ argumentuje – a zní to logicky.

Divím se, že nás Ježíš vyzývá k takové nespravedlnosti. On, který sám na sobě poznal tolik nespravedlnosti.

Vždyť zná, jistě lépe než já, jasné učení Tóry: „Zlámání za zlámání, oko za oko, zub za zub“ (Ex 24,20).

To „odpouštění“ bude asi nepřesný překlad původního Ježíšova výroku. Teologové znali aramejštiny a řečtiny by se na to měli pozorněji podívat a výklad „správněji“ upřesnit, myslím si – a můj rozum s panem „silným“ v podstatě souzní. Jen mi to „souznění“ trochu narušuje skutečnost, že v té Bibli je to „nespravedlivé“ odpouštění

tolikrát znovu zdůrazňováno (Mk 11,25; L 6,37; Ef 4,32; Ko 3,13).

Že by to Ježíš přece jen myslel doslovně?

My „slabší“ to s Ježíšovým „odpouštěním“ našim viníkům máme ještě těžší. Nejenže se nám to zdá být krajně nespravedlivé, ale ještě si přitom uvědomujeme i skutečnost, že na „sladkou“ pomstu nemáme dost síly.

Vzpomínám na časy trávené na základce ve stínu šikany (tehdy jsme ten termín ještě neznali – tehdy jsem pro to užíval větný obrat: „Šolcek mě vždycky přepral“). Často bez příčiny zvalchovaný obtloustlým spolužákem, který byl o hlavu vyšší než já; nejednou jím „ozdoben“ modřinami a krvavými podlitinami, jsem na něj za jeho zády alespoň plivnul s rozhodnutím, že jednou, až taky vyrostu, mu to i s úroky vrátím.

O co víckrát mě ve školní šatně Šolcek přepral, o to absurdnější se mi jevil Ježíšův výrok o nutnosti odpouštění mému viníkovi. Nemáme to v této oblasti – právě my slabší – jednoduché...

Jestli to Ježíš přece jen myslel doslovně, pak už mu vůbec nerozumím.

Trochu jsem vyrostl a taky chodil trénovat judo. Obávaný spolužák Šolc z mé blízkosti časem zmizel a prát jsem se už nemusel. (Škoda. Teď bych mu lehce nasadil „shime-waza“.) Zato se objevili „Šolckové v bílých rukavičkách“, kteří zraňovali mou duši, a to bolelo snad ještě víc.

Avšak, mám-li být čestný, ani já nejsem úplně „nevinátko“. Nejednou jsem si uvědomoval, že také já nezbytně potřebuji odpouštění. – To tehdy, když jsem se sám stal viníkem. A někdy to bylo opravdu nechtěně. A tak jsem vlastně moc rád, že existuje odpouštění.

Jak běžel čas a já jsem poznával více Ježíšovo učení, přijal jsem za svůj i jeho

způsob myšlení. Pochopil jsem, že bez odpouštění není smíření, a bez smíření není pokoj v duši.

Přijal jsem princip nezaslouženého odpouštění mým viníkům jako božský zákon lásky k bližnímu, který mě může osvobodit od šíravé touhy po pomstě.

V takových případech si pak říkám: „Odpouštím ti, aby i mně bylo Bohem odpuštěno – ale nikdy ti to nezapomenu!“

Zdá se mi, že dnes už s Ježíšem souzním. Jen mi to „souznění“ trochu narušuje skutečnost, že v té Bibli je to „Božské“ odpouštění spojeno se zapomenutím. V listu Židům je napsáno:

„... a na jejich hříchy a přestupky nevzpomenu.“

Takže kde je odpouštění hříchů, tam už není třeba oběti za hříchy“ (Žd 10,17.18; SNC).

Že by i to Ježíš myslel doslovně?

To, co zabolelo, přece nejde jen tak jednoduše z mysli vymazat. Zvláště když to ublížení bylo obzvláště bolestivé. Na to je i čas krátký.

Co s tím? Trápil jsem se v upřímném hledání cesty, jak z toho ven...

Až jednou, v kázání starého kazatele, mě nově oslovila nevšední výzva: „Bratři a sestry v Kristu, odpouštějme svým viníkům a nikdy na to nezapomeňme – že jsme jim odpustili. Tak, jak to Bůh slíbil nám.“

Od té chvíle se cítím být od pomstychtivosti svobodný úplně – s Ježíšovým pokojem ve své duši: „*Odkazují vám svůj pokoj. Dávám jiný pokoj, než slibuje svět, a tak se nebojte a nedejte se zastrašit“ (J 14,27; SNC).*

Zkuste to také. Stojí to za to.

Přijal jsem princip nezaslouženého odpouštění mým viníkům jako božský zákon lásky k bližnímu.

Umění odpouštět

Melissa Brottonová, La Sierra University

**„Blahoslavení tvůrci pokoje,
neboť oni budou nazváni
Božími dětmi“ (Mt 5,9).**

Zabývá se uměním odpouštět. Je to vědecká disciplína, kterou s kolegyní Dr. Lourdes Morales-Gudmundssonovou vyučujeme v rámci programu všeobecných studií na La Sierra University. Vědecké bádání o odpuštění je úžasné. Říká nám o fyziologických a psychologických výhodách odpuštění, stejně jako o škodlivých a někdy i fatálních důsledcích neodpuštění. Motivuje nás k odpuštění jako přínosu pro sebe sama. Upozorňuje nás na to, co se děje se srdcem, když neodpustíme. Srdce na neodpuštění reaguje stejně jako na chronický hněv¹.

Vědecké bádání o odpuštění nám ukazuje, že neodpustit vede k zášti a vzniku nenávisti. To jsou pocity, které se pak neustále vracejí prostřednictvím opakovaného prožívání hněvu, soustředěné pozornosti na (emoční) zranění a na potřebu se pomstít².

Ano, máme spoustu informací o přínosech odpuštění pro životní pohodu, které nás motivují k odpuštění. Avšak pouhá znalost těchto faktů se ne vždy promění v akt odpuštění. Můžeme si dokola opakovat: „Je zdravé odpouštět, je zdravé odpouštět,“ a přesto se nikdy nedostaneme k tomu, abychom někomu odpustili. Je zapotřebí něco víc než vědecké poznání.

Je sice skvělé vědět, že odpuštění pomáhá našemu tělesnému a duševnímu zdraví, ale nezbytné biblické odpuštění, o kterém Ježíš mluví například v modlitbě Páně, je spíše záležitostí srdce než mozku. Jakkoli Bible výslovně a důrazně

¹ Lawler-Row, Kathleen A.; Johan C. Karremans; Cynthia Scott; Meirav Edlis-Matityahou; and Laura Edwards. „Forgiveness, Physiological Reactivity and Health: The Role of Anger.“ *The International Journal of Psychophysiology*, 68, no. 1 (April, 2008), 51–58. <https://doi.org/10.1016/j.ijpsycho.2008.01.001>. Rasmussen, Kyler R.; Madelynn Stackhouse; Susan D. Boon; Karly Comstock; and Rachel Ross. „Meta-Analytic Connections Between Forgiveness and Health: The Moderating Effect of Forgiveness-Related Distinctions.“ *Psychology & Health*, 34, no. 5 (January, 2019), 515–534.

² Burnette, Jeni L.; Keli W. Taylor; Everett L. Worthington; Donelson R. Forsyth. „Attachment and Trait Forgiveness: The Mediating Role of Anger Rumination.“ *Personality and Individual Differences*, 42, no. 8 (June, 2007), 1585–1596. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2006>.

říká, že musíme odpouštět, stejně tak zdánlivě mlčí o tom, jak na to.

Vím, že musím odpustit, abych se líbil Bohu, ale jak to mám udělat? Pokud jde o to, jak odpustit, ráda bych řekla, že umění odpouštět může vyplnit mezery, které věda zanechává. Protože se k nám pojem odpuštění často dostává prostřednictvím příběhu, přemyslím, zda studium příběhů o odpuštění nenabízí pro lidské srdce silnější lék, než může působit pouhá zmínka o vědeckých poznatcích. Je možné, že role představitosti, která je tak nedílnou součástí umění, nám může posloužit na naší cestě za odpuštěním způsobem, který věda nedokáže?

Příběhy mají jinou sílu vztahů mezi lidmi, než jakou má aplikovaná věda. Příběhy se svým pozastaveným budováním napětí a očekávaným rozuzlením upoutávají naši pozornost. Postavy v příbězích vnímáme jako nám podobné a přirozeně si přejeme, aby dějové linie skončily uspokojivě, protože chceme uspokojivá rozuzlení i ve vlastním životě.

Když slyšíme příběhy o odpuštění, soucítíme s oběťmi a ztotožňujeme se s jejich ztrátami a zármutkem. Jejich

svědectví se nás dotýká. Jsme ohromeni a dojati jejich rozhodnutím odpustit tváří v tvář velké bolesti a ztrátě. Jejich příběhy nám poskytují naději a inspiraci, abychom se povznesli nad náš typický způsob, jak se vyrovnávat s bolestí způsobenou člověkem a jak řešit konflikty. Obdivujeme jejich odvahu a vidíme své vlastní situace odpuštění v novém světle. Vnitřně si říkáme: „Když ten člověk dokázal odpustit tak velké zranění, proč bych i já nemohl odpustit tohle mnohem menší?“ A když slyšíme příběh o odpuštění někoho jiného, rozproudí se naše představitost natolik, že si dokážeme představit, jak sami nabízíme odpuštění někomu, kdo nám ublížil. Slyšení těchto příběhů nás inspiruje k vytvoření vlastních příběhů o odpuštění. Dr. Moralesová a já jsme to viděly opakovaně, a to nejen u studentů v našem kurzu odpuštění, ale také ve svých vlastních životech.

Jedním z nejpoutavějších příběhů, který sdílíme při výuce odpuštění, je příběh Evy Korové Mozesové, narozené v Transylvánii, která se ve svých deseti letech setkala s hrůzami koncentračního tábora v Osvětimi. Eva a její sestra-dvojče Miriam byly na vlakovém nástupišti vybrány, odděleny od rodičů a odvezeny do laboratoře doktora Josefa Mengeleho pro studium dvojčat. Tam byly podrobeny různým bolestivým a ponižujícím experimentům. Tuto noční múru sotva přežily. Denně byly podrobovány měření těla, odběrům krve, kapání do očí, lékařskému

Srdce reaguje
na neodpuštění
stejně jako na
chronický hněv.

vystavení tyfu a tuberkulóze, transfuzím a operacím bez anestezie a záhadným injekcím. Po jedné z těchto injekcí Eva onemocněla vážnou chorobou a byla převezena do nemocnice, kde jí doktor Mengele oznámil, že jí zbývají pouhé dva týdny života. Eva se díky svému odhodlání přenesla přes nemoc tak, že se po podlaze baráku plazila sem a tam ke kohoutku s vodou. Miriam utrpěla dlouhodobé následky na ledvinách, ty jí zůstaly ve velikosti desetiletého dítěte až do dospělosti. Po letech Miriam ledviny selhaly. Zdravou ledvinu jí darovala její sestra Eva. U Miriam se nakonec objevila rakovina močového měchýře. Lékaři požádali Evu, aby vyhledala sestřinu zdravotní dokumentaci z Osvětími a pokusila se zjistit, co injekce obsahovaly. Dokumentaci se však podařilo objevit až po Miriamině smrti v roce 1993.

Mluvila s jedním profesorem v Bostonu, a tak se Eva dostala do kontaktu

s dalším nacistickým lékařem, doktorem Hansem Munchem, který podepisoval úmrtní listy Židů odeslaných do plynové komory v Osvětími. Na oslavách 50. výročí osvobození tábora v roce 1995 se Evě podařilo získat podpis doktora Muncha a jeho veřejné přiznání k jeho roli v Osvětími, včetně toho, co věděl o použití plynové komory. Po návratu domů chtěla Eva doktoru Munchovi poděkovat, ale nedokázala přijít na to, jak to udělat, když byla jednou z obětí. O deset měsíců později se rozhodla napsat Dr. Munchovi dopis s odpuštěním. Přitom s překvapením zjistila, že se díky daru odpuštění cítí posílena.

Spojila se se svou bývalou profesorkou angličtiny, aby jí dopis před odesláním zkontrolovala. Po třetím setkání ji profesorka angličtiny vyzvala, aby odpustila také doktoru Mengelemu, tedy tomu, kdo jí skutečně ublížil. Eva se ten večer vrátila domů a promluvila k doktoru Mengelemu, jako by byl v místnosti, a přečetla mu ze slovníku dvacet ošklivých slov. Pak mu odpustila. Okamžitě pocítila úlevu, když si uvědomila, že podle jejích slov „má nad Mengelem dokonce moc, protože posledním vztahem mezi mnou a Josefem Mengelem bylo mé odpuštění a on s tím nemohl nic dělat“³.

Eva spolu se svými dětmi odvezla své prohlášení o odpuštění do Německa na setkání s doktorem Munchem a jeho rodinou, kde oba podepsali dokument, který byl Eviným osobním aktem odpuštění nejen Mengelemu, ale všem nacistům, kteří se podíleli na vyvraždění její rodiny. Ačkoli ostatní přeživší Evu za její rozhodnutí odpustit

³ Kor, Eva. „Surviving the Angel of Death.“ Endowed Symposia in Jewish Studies. University of California Television. University of California, Santa Barbara. Jan. 6, 2016.

odsoudili, Evě se její nově nabyté odpouštění líbilo. „Osvobodila jsem se od Osvětlení,“ řekla, „a osvobodila jsem se od Mengeleho.“ Eva zemřela v roce 2019 a zanechala po sobě silný odkaz v oblasti studií o odpouštění.

Odpouštění vytváří pocit celistvosti v myšlení, duchu i jednání, které se ubírá stejným směrem a vytváří sílu pro dobro. Je svobodné. Tato myšlenka se mi líbí. Každý si ji může dovolit. Funguje to. Nemá žádné vedlejší účinky, a pokud se vám nelíbí, jak se cítíte jako svobodný člověk, můžete jít a vzít si svou bolest zpět. Nikdo vám v tom nebude bránit... „Já říkám hněvu semínko pro válku. Lidé, kteří odpouštějí tak, jako jsem odpustila já, prožívají pokoj sami se sebou i se světem. Proto nazývám odpouštění semenem pro mír“⁴.

Vědecké bádání o odpouštění hraje důležitou roli v motivaci k vážnému zamýšlení nad potřebou odpustit. Domnívám se ale, že umělecky ztvárněné odpouštění má větší sílu posunout nás k opravdovému odpouštění srdce. Je to proto, že koncept odpouštění se k nám poprvé dostal jako příběh,

nejmocnější příběh ve vesmíru. Příběh o tom, jak Bůh Stvořitel poskytl každému z nás cestu k odpouštění prostřednictvím daru Ježíše světu. Je to příběh o otci, který šel tak daleko, že své jediné dítě poslal na svět, kde s ním lidé krutě zacházeli, dokonce ho bili, a nakonec i zabili. To vše dopustil, aby nám nabídl odpouštění.

Lidé jsou schopni dělat si navzájem hrozné věci. Dokonce i ti z nás, kteří mají odpouštějící povahu, mají příliš velké problémy, pokud jde o odpouštění lidem, kteří se na nás dopouštějí hrozných činů. Naslouchání druhým, kteří vyprávějí své příběhy o odpouštění, nás posouvá k tomu, abychom si vytvořili vlastní příběhy o odpouštění a tyto příběhy nakonec i uplatnili ve svých životech.

Ježíš řekl, že cokoli menšího než odpouštění z celého srdce není skutečným odpouštěním⁵. Lidské srdce si přeje pokoj. Setkání s odpouštěním ve formě příběhu umožňuje Boží lásce k pachateli obměkčit lidské srdce. A tak se modlím, aby naše srdce prostoupil pokoj a zdraví, když se rozhodneme vytvářet své vlastní příběhy odpouštění.

Lidé jsou schopni dělat si navzájem hrozné věci.

Melissa Brottonová vyučuje psaní a literaturu na La Sierra University. Její specializací je britská literatura 19. století a religionistika. Psala o básničce Elizabeth Barrett Browningové a biblické ekologii. Hodně času tráví v přírodě, maluje a píše příběhy a básně o přírodě.

⁴ Kor, Eva. „Surviving the Angel of Death.“ Endowed Symposia in Jewish Studies.

⁵ Matouš 18,34.35.

Polští adventisté si připomněli oběti holokaustu

Daniel Kluska, tedNEWS

„Zdá se, že se nám před očima opakuje historie, i když zatím ne v té nejtragičtější podobě. Proto tě prosíme, Bože, dej nám odvahu říci NE, když jsme nabádáni, abychom se k druhým chovali jako k méněcenným, abychom řekli NE, když se nám říká, že násilí je nutnost.“

Každý rok 27. ledna, v den výročí osvobození německého nacistického koncentračního a vyhlazovacího tábora Osvětim-Březinky (1940–1945), se ve Varšavě u Památníku hrdinů varšavského ghetta konají vzpomínkové akce k Mezinárodnímu dni památky obětí holokaustu.

Vzpomínkové akce se zúčastnili vedoucí představitelé polské unie Jarosław Dzięgielewski (předseda) a Andrzej Siciński (vedoucí oddělení pro veřejné záležitosti a náboženskou svobodu).

Siciński pronesl tuto modlitbu:

„Pane Bože, tvůj jednoduchý příkaz ‚Nezabiješ‘ byl v Osvětimi-Březince porušen více než milionkrát. Zdá se, že se nám před očima opakuje historie, i když zatím ne ve své nejtragičtější podobě. Proto tě, Bože, prosíme, abys nám dal odvahu říci NE, když jsme nabádáni, abychom s druhými jednali jako s méněcennými, abychom řekli NE, když nám říkají, že násilí je nutnost. Bože, je nám líto naší pasivity, když jsme měli jednat. Litujeme své lhostejnosti k těmto hrozným událostem – že jsme se stali samolibými a netečnými k vymoženostem nového světa, který často upřednostňuje mír před pravdou.

Děkujeme ti, Bože, že jsi s námi a navzdory našim slabostem nás nikdy neopouštíš. Bez tebe a tvého zjevení ve tvém Slově bychom se pravděpodobně již dávno utopili v nenávisti – jeden proti druhému, národ proti národu. Ale ty jsi láska

a milosrdenství. Ty jsi náš pokoj a naděje na mír ve světě. Proto ti, Bože, děkujeme za mír, který byl po měsících konfliktu právě nastolen v Izraeli.

A tak tě, Bože, prosíme, abys co nejdříve ukončil i další krvavé konflikty. Inspiruj srdce světových vůdců k míru. Věříme ve tvou všemohoucnost. Prosíme tě, abys držel blízko svého srdce všechny, kdo jsou těmito konflikty zasaženi – všechny, kdo ztratili své blízké. V myšlenkách jsme zvláště s potomky těch, kteří zahynuli během holocaustu, jenž je stále nezhojenou ranou.

A za ty, Pane, kteří byli zbaveni života jen proto, že byli považováni za odlišné – za méněcenné a nehodné v očích druhých –, obnov při svém posledním soudu věčnou spravedlnost. Jejich prolitá krev k tobě dnes volá, Bože, z této země po spravedlivém zúčtování.

Vyslyš naši modlitbu. Amen.“

Vzpomínková akce zahrnovala uměleckou část, po níž následovaly vzpomínkové projevy a modlitby vedené duchovními z různých náboženských společenství, včetně židovské obce, římskokatolické církve, evangelické obce, Polské autokefální pravoslavné církve a Církve adventistů sedmého dne.

Po modlitbách položili zástupci různých úřadů, institucí a organizací k pomníku věnce.

Kazatel Siciňski při svém zamyšlení nad vzpomínkovou akcí poznamenal: „Jak je to strašné, že v předvečer 80. výročí osvobození tábora Osvětimi-Březinka slyšíme výzvy, abychom se přestali omlouvat za zločiny předchozích generací, a to v době, kdy svět

opět přijímá myšlenku, že k tomu, aby se člověk stal velkým, stačí někomu něco vzít. A k tomu, aby člověk mohl něco vzít, musí nejprve přesvědčit veřejnost, aby ostatní považovala za občany druhé kategorie. Proto si musíme tyto hrozné události připomínat a potvrzovat, že každý člověk, bez ohledu na rasu, barvu pleti nebo původ, je hoden úcty jako Boží dítě.“

Podle Siciňského je nejlepším způsobem, jak uctít památku obětí holocaustu, odvážný odpor proti jakékoli ideologii, která ospravedlňuje násilí jako prostředek k dosažení svých cílů. Když lidstvo na tuto lekci zapomene, budou se i nadále odehrávat strašlivé tragédie.

Osamělost není radost

Martina Špinková, koordinátorka PR a fundraisingu v ADRA ČR

S osamělostí dětí i dospělých se dobrovolníci a pracovníci ADRA setkávají již více než 20 let. Vždyť na počátku vzniku dobrovolnictví stála právě potřeba navštěvovat osamělé děti hospitalizované v nemocnicích, kam v tehdejší době rodiče neměli možnost přístupu jako dnes. Postupně však naši dobrovolníci začali docházet za dalšími osamělými lidmi v nemocničních zařízeních, v domovech pro seniory, za mentálně hendikepovanými či za dětmi v dětských domovech.

Petr Adamus, vedoucí dobrovolnických center ADRA, objasňuje: „Rozlišujeme dva pojmy: samotu a osamělost. Samota může být i léčivá – lidé utíkají do samoty, aby si odpočinuli. Utíkají z toho hektického světa, který nás obklopuje, aby v samotě načerpali trošku energie. Ale něco jiného je osamělost – to je něco, co nás trápí, co je škodlivé.“

Osamělost je pocit, který může zasáhnout každého z nás, bez ohledu na věk, pohlaví nebo životní situaci. Osamělostí můžete strádat i uprostřed rodiny, která je nefunkční nebo patří mezi sociálně znevýhodněné.

Dlouhodobá osamělost, respektive pocit osamělosti, může mít vážné dopady na naše fyzické a duševní zdraví.

Osamělost a sociální izolaci pokládá Světová zdravotnická organizace za jeden z největších současných zdravotních problémů zejména tzv. západního světa. Důvodem je:

- Rozšířenost: Přibližně jeden ze čtyř starších dospělých zažívá sociální izolaci a pět až patnáct procent adolescentů uvádí, že se cítí osaměle.
- Dopady na zdraví: Osamělost a sociální izolace jsou spojeny s různými zdravotními problémy, včetně zvýšeného rizika kardiovaskulárních

onemocnění, deprese, úzkosti, a dokonce i předčasné úmrtnosti. Dopad na zdraví je srovnatelný s jinými známými rizikovými faktory, jako jsou kouření, obezita a fyzická nečinnost.

- Globální priorita: WHO zřídila Komisi pro sociální spojení (2024–2026), aby se těmito problémy globálně zabývala. Komise si klade za cíl uznat a financovat sociální spojení jako prioritu veřejného zdraví a navrhnout globální agendu pro zlepšení sociálních spojení a snížení osamělosti.
- Řešení a intervence: WHO pracuje na krocích ke snížení sociální izolace a osamělosti, včetně podpory výzkumu a zvyšování politické priority pro tyto problémy.

Problém osamělosti je často komplexní. Např. člověk ze zdravotních důvodů dlouhodobě upoutaný na lůžko bude mít málo sociálních kontaktů a bude se cítit osamělý. V důsledku toho se zhorší jeho zdravotní stav i jeho duševní rozpoložení. To může ještě dále oslabit stávající sociální kontakty a bludný kruh osamělosti pokračuje.

Co můžete udělat proti osamělosti?

- Udržujte sociální kontakty s rodinou a přáteli, i když to může být jen telefonicky či virtuálně. Pečujte o své duchovní i duševní zdraví.
- Omezujte příliv negativních informací ze zpráv, zvláště pokud žijete

sami a nemáte možnost si o těchto věcech s dalšími lidmi popovídat.

- Zapojte se do společných aktivit: Najděte si podobné zájmové skupiny ve svém okolí.
- Staňte se sami dobrovolníkem či dobrovolnicí ADRA a navštěvujte 1krát týdně někoho potřebného – pomůžete tak druhým i sobě nebyt osamělí.
- Zapojte se v některém charitativním ADRA obchodě jako dobrovolník – mezi lidmi přijdete na jiné myšlenky, a ještě pomůžete dobré věci.
- Pokud se ve vašem městě či okolí nachází některé z 15 dobrovolnických center ADRA a vy se dlouhodobě cítíte osamělí, požádejte o vyslání dobrovolníka či dobrovolnice z tohoto centra.
- Když se cítíte opravdu velmi špatně, neváhejte vyhledat odbornou pomoc lékaře, psychologa nebo terapeuta.

Osamělost není radost – s touto myšlenkou srdečně zveme na ADRAběh 2025 každého, kdo chce podpořit zapojení dalších dobrovolníků a dobrovolnic, aby se ještě více lidí nemuselo již cítit osaměle.

Letos se uskuteční 5.–18. 5. 2025 v 11 městech České republiky. Myšlenku dobrovolnictví můžete podpořit i vlastním výběhem či procházkou.

Přihlaste se na www.adrabeh.cz.

Budeme rádi, když se přidáte!

Osamělost není radost

5. 5.–18. 5. 2025

#bezimprodobrovolnictvi

v 11 městech po celé ČR

adrabeh.cz

Zpráva z výborů Českého sdružení

Jan Matoušek, tajemník ČS CASD

Ve středu 5. března 2025 proběhlo on-line 5. zasedání výboru Českého sdružení CASD.

Personální rozhodnutí

Obsazení sborů od léta 2025 – etapa 2 (1. etapa odsouhlasena v prosinci 2024 – viz zpráva ze 4. zasedání VČS)

- **Od léta 2025 budou uvedené sbory obsazeny následovně:**
  - ❖ Havlíčkův Brod, Ledec n. S., sk. Kutná Hora a Chotěboř – **Čestmír Štoviček** (byť v Kolíně) – na jeden rok,
  - ❖ Chomutov, sk. Litvínov – **Radomír Jonczy** – prodloužení o jeden rok,
  - ❖ Teplice – **Jaromír Loder** – prodloužení o jeden rok,
  - ❖ Česká Třebová – **Josef Cepl** – na jeden rok (0,5 úvazku),
  - ❖ Luže, Polička, Choceň, Svitavy – **Karel Klíma**,
  - ❖ Hradec Králové, Jaroměř, skupina Černilov – druhý kazatel – **Erik Popovyč**,
  - ❖ Praha-Chodov – bude řešeno až na dalším jednání VČS (6. 4. 2025),
  - ❖ Praha-Strašnice, sk. Praha-Lighthouse – **Eric B. Dunn** (byť v Sázavě),

- ❖ Praha-Krč – **Soňa Sílová** (0,5 úvazku).
- **Nástupní praxe**
  - ❖ Otakar Racek (Česká Třebová) – Josef Cepl,
  - ❖ Daniel Šmíd (Praha-Smíchov, Praha-Michle Bethany) – Václav Vondrášek.
- **Odpovědnost ordinovaného kazatele**
  - ❖ Luže, Choceň, Svitavy, Polička – **Vít Vurst** (pro Karla Klímu),
  - ❖ Litoměřice, Česká Lípa, Roudnice nad Labem – **Michal Balcar** (pro Benjamína Pavlíka),
  - ❖ Protivín, Písek, Strakonice, Tábor – **Jan Matoušek** (pro Tomáše Duchoně),
  - ❖ Praha-Strašnice, sk. Praha Lighthouse – bude dořešeno do léta 2025.
- **Snížení pracovních úvazků na 0,5**
Po vzájemné dohodě byl snížen pracovní úvazek Soni Sílové (rodinné důvody) a Josefu Ceplovi (odchod do penze) na 0,5. Soňa Sílová nadále zůstane kazatelkou pouze pro sbor Praha-Krč a Josef Cepl bude kazatelem sboru Česká Třebová.
- **Doktorandské studium**
Pavel Eder byl vyslán ke kombinovanému studiu na Andrewsově

univerzitě, USA. VČS schválil dohodu o zvýšení kvalifikace, která upravuje podmínky tohoto studia.

• • • • • • • • • •

V neděli 6. dubna 2025 od 9.00 hodin v prostorách KSSŽŠMŠ Eliáš v Praze proběhlo 6. zasedání výboru Českého sdružení CASD.

Komunikace

- **Komunikační strategie ČS CASD**
Na základě představených materiálů vedoucí oddělení komunikace Ivany Eder ČS CASD VČS přijal komunikační strategii ČS CASD pro roky 2025–2035.

Administrativa

- **Založení pracovních skupin ČS**
Zakládáme pracovní skupiny (dále PS) s cílem podpořit rozvoj církve v souladu s posláním, vizí a strategickými cíli Českého sdružení CASD pro konferenční období 2024–2029. Mají mít dopad na směřování církve

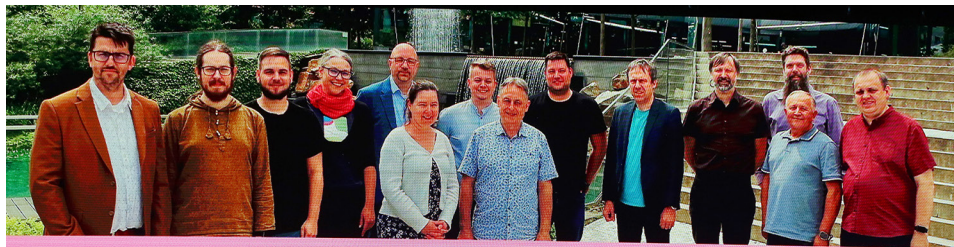
(přinášet inspiraci, pomáhat reago-
vat na současné výzvy atd.).

VČS ustanovil PS a jejich vedoucí:

- ❖ PS bohoslužba – Jana Matouška (do jednoho roku najde jiného vedoucího),
- ❖ PS hudba/zpěv – Patrika a Lenku Farkačovi,
- ❖ PS spiritualita – Dana Hrdinku (do jednoho roku najde jiného vedoucího),
- ❖ PS služba sekulární společnosti – Pavla Edera,
- ❖ PS vzdělávání – Michala Balcara (do jednoho roku najde jiného vedoucího),
- ❖ PS zakládání nových sborů – Vít Vursta (do jednoho roku najde jiného vedoucího).

V rámci oddělení při ČS CASD VČS ustanovil tyto PS, jejichž vedoucími jsou vedoucí oddělení:

- ❖ PS služba žen (pod oddělením ASR),
- ❖ PS evangelizace (pod oddělením evangelizace),
- ❖ PS zdraví (pod oddělením zdraví).

Breuerová Kateřina
PLZEŇSKÝ OKRSEK

Brousil Petr
STŘEDOČESKÝ OKRSEK

Farkač Patrik
PARDUBICKÝ OKRSEK

Chán Jakub
JIHOČESKÝ OKRSEK

Ilkov Volodymyr
UKRAJINSKÁ KOMUNITA

Jonáš Marek
KAZATELÉ

Komárek Jiří
VEDENÍ ČS

Libotovský Jan
VEDOUcí MISIE PŘI ČS

Matoušek Jan
VEDENÍ ČS

Ondráček Marek
LIBERECKÝ OKRSEK

Sedláček Václav
HRADECKÝ OKRSEK

Sílová Soňa
KAZATELÉ

Trejbal Stanislav
ÚSTECKÝ OKRSEK

Veselý Radek
PRAŽSKÝ OKRSEK

Vurst Vít
VEDENÍ ČS

- **Složení PS diakonie a sociální pomoci (na základě dřívějšího rozhodnutí o založení této PS)**
VČS rozhodl, aby PS diakonie a sociální pomoci byla v tomto složení:
  - ❖ Daniel Hrdinka (vedoucí PS),
  - ❖ Jaromír Loder (ze sboru Praha-Strašnice),
  - ❖ Tereza Malařová (ze sboru Hradec Králové),
  - ❖ Radek Paier (ze sboru Kladno),
  - ❖ Renata Balcarová (ze sboru Praha-Smíchov),
  - ❖ Jakub Fraj (ze sboru Praha-Smíchov),
  - ❖ Pavlína Linková (ze sboru Ústí nad Labem),
  - ❖ Vít Vurst (za vedení ČS).
- **Vedoucí oddělení zdraví**
VČS pověřil Jana Libotovského vedením oddělení zdraví ČS CASD.
- **Zástupce ve výboru kaplanské služby**
VČS pověřil Miloše Drastíka, aby byl zástupcem ČS CASD ve výboru kaplanské služby při ČSU.
- **Rozdělení oblasti jihozápad (kraj Jihočeský, Plzeňský a Karlovarský) z důvodu bližší spolupráce sborů a kazatelů**
VČS odsouhlasil rozdělení dosavadní jihozápadní oblasti ČS na:
  - ❖ jihočeská oblast,
  - ❖ západočeská oblast.**Oblastní kazatelé pro jihočeskou a západočeskou oblast**
VČS ustanovil oblastní kazatele:
  - ❖ Daniela Hrdinku (ordinovaný kazatel v Plzni) – pro západočeskou oblast,
  - ❖ Petra Adameho – pro jihočeskou oblast.**Výbor kazatelského oddělení – Daniel Hrdinka**
VČS odsouhlasil, aby se Daniel Hrdinka (ordinovaný kazatel v Plzni)

stal členem výboru kazatelského oddělení ČS CASD.

- **Založení sboru Lighthouse (anglicky hovořící)**

Na základě žádosti sboru Praha-Bethany VČS odsouhlasil, aby byl založen sbor CASD Praha-Lighthouse. Bohoslužba založení sboru proběhne v druhé polovině roku 2025, a to za předpokladu, že skupina bude mít minimálně 20 členů.

Zahraněční cesty

- **VČS vyslal:**
  - ❖ Mikuláše Pavlíka na zahraniční cestu do USA (ASI Orlando);
  - ❖ Josefa Dvořáka na zahraniční cestu do USA (kaplanská konference – St. Louis);
  - ❖ Tomáše Špáce, Martina Pavlíka a Jakuba Kopřivu na zahraniční cestu do Singapur (GenerationS – pastor's conference 2025).
  - ❖ VČS také odsouhlasil Pavlu Ederovi zahraniční cestu související s jeho doktorandským studiem na Andrewsově univerzitě, ke kterému byl vyslán.
- **Vnitřní směrnice ČS – studijní volno pro BP**
VČS přijal, aby pravidla pro čerpání studijního volna, které je určené primárně pro kazatele, bylo možné využít i pro biblické pracovníky v ČS.

Personální

- **Ordinace Avetika Darbiniana**
Na základě návrhu výboru kazatelského oddělení ČS CASD doporučil ordinaci Avetika Darbiniana VČSU k plné kazatelské službě.
- **Miloš Drastík – změna zařazení a úvazku**

VČS přijal změnu pracovního úvazku pro Miloše Drastíka, a to 0,8 úvazku pro práci na Táborsku a Písecku (v zařazení biblický pracovník) a 0,2 úvazku pro kaplanskou službu pro Hospic Athelas (samostatný pracovní poměr od 1. července 2025).

- **Martin Sieja – změna úvazku, kategorie kaplanství**
Na základě doporučení výboru kaplanské služby při ČSU VČS odsouhlasil změnu pracovního úvazku pro Martina Sieju, a to 0,8 úvazku pro práci na Teplicku (v zařazení biblický pracovník) a 0,2 úvazku pro kaplanskou službu v domově důchodců v Bystřanech (samostatný pracovní poměr).
- **Projektový pracovník pro mládež Michael Kysela**
VČS schválil návrh vedoucího oddělení mládeže – zaměstnat Michaela Kysela na 40 hodin měsíčně jako projektového pracovníka v oblasti oddělení mládeže se zaměřením na práci se starší mládeží a vysokoškoly v rámci pražského okrsku ČS.

- **Projektový pracovník pro mládež Nikola Vrbová**

VČS schválil návrh vedoucího oddělení mládeže – zaměstnat Nikolu Vrbovou na 40 hodin měsíčně jako projektovou pracovníci v oblasti oddělení mládeže se zaměřením na práci se starší mládeží a vysokoškoly v rámci západočeského okrsku ČS.

- **Studijní volno Stanislav Lanc**
VČS schválil žádost Stanislava Lance o studijní volno v termínu od pondělí 30. června do pátku 1. srpna 2025.

Hospodářské

- **Rekonstrukce**
  - ❖ VČS schválil rekonstrukci bytů v 2. NP v modlitebně v Děčíně.
  - ❖ Dále odsouhlasil vybudování místnosti pro mládež a další sborové aktivity v suterénu objektu v Kladně – s cílem uvolnit jednu sborovou místnost pro potřeby kazatelského bytu.

Výbor Slovenského združenia rokoval on-line

Daniel Márfföldi, tajomník Slovenského združenia CASD

V nedeľu 16. 3. 2025 sa uskutočnilo rokovanie výboru SZ formou videokonferencie. Členovia výboru SZ CASD po spoločných modlitbách a uvažovaní nad Božím slovom, ktoré viedol tajomník Česko-Slovenskej únie CASD David Čančík, prijali tieto rozhodnutia:

Administratívne otázky

- Oddelenie evanjelizácie SZ CASD na rok 2025.
- Schválené, že Výbor SZ CASD pripraví text týkajúci sa zodpovednosti za stavby Slovenského združenia CASD.

Personálne otázky

- Schválené odporučiť výboru ČSU CASD schváliť ordináciu Mareka Majtána-Černáka.

Balog Zoltán

ZÁSTUPCA NEZAMESTNANCOV, VÝCHOD

Ďateľ Pavol

ZÁSTUPCA NEZAMESTNANCOV, STRED

Hlivka Pavel

ZÁSTUPCA ZAMESTNANCOV, STRED

Jankura Jozef

ZÁSTUPCA NEZAMESTNANCOV, VÝCHOD

Kolesár František

PRESEDA

Majdiš Daniel

HOSPODÁR

Márföldi Daniel

TAJOMNÍK

Márföldy RóbertZÁSTUPCA NEZAMESTNANCOV,
ZÁPAD**Omastová Lenka**

ZÁSTUPKYŇA NEZAMESTNANCOV, STRED

Pist Jozef

ZÁSTUPCA ZAMESTNANCOV, ZÁPAD

Popovič Oliver

ZÁSTUPCA ZAMESTNANCOV, VÝCHOD

Šutáková Alica

ZÁSTUPKYŇA NEZAMESTNANCOV, ZÁPAD

- Schválené odporučiť výboru ČSU CASD schváliť ordináciu Rastislava Špaleka.
- Po schválení oboch ordinácií Výborom ČSU CASD bude ich ordinácia realizovaná podľa plánu akcií cirkvi v sobotu 17. 5. 2025 v Trenčíne.
- Schválené udelenie rozšíreného kazateľského povolenia pre Jaroslava Bielika a jeho realizovanie podľa plánu akcií cirkvi v sobotu 31. 5. 2025 v Prešove.
- Schválené študijné voľno pre kazateľov Rastislava Laciku a Jozefa Plachého.

Hospodárske otázky

- Schválené dotácie nájomného pre zbor v Banskej Štiavnici.
- Schválené, že suma mesačného nájomného v Študentskom pastoračnom centre (SPC) od školského roku 2025/2026 sa stanovuje na 90,- € na osobu a posteľ.
- Schválená rekonštrukcia sociálneho zariadenia a budovy zboru v Poproči, na ktorej bude zbor

participovať vo výške 50 % celkových nákladov.

- Schválené vybudovanie spevnených plôch zboru Revúca. Materiál bude pokrytý zo stavebného fondu zboru, zvyšné náklady z finančných prostriedkov miestneho zboru.
- Schválené, aby sa v najbližšom možnom čase odstránila havarijná situácia na budove zboru v Spišskej Novej Vsi, kde sa na rímse z vonkajšej strany budovy zboru odlupuje štít. Financovanie bude realizované zo stavebného fondu zboru.
- Schválený zámer realizovať výmenu dvoch jestvujúcich kotlov v budove zboru v Prešove za jeden kondenzačný kotol a financovať ho zo stavebného fondu zboru.
- Schválená rekonštrukcia stavebných úprav zboru v Banskej Bystrici na Rudlovskej ulici, ktorá je podmienená súhlasom zboru so spôsobom financovania, ktoré vedenie SZ CASD v čo najbližšom možnom čase odkomunikuje s výborom miestneho zboru.

Srdce na dlani pre Annu Joachímovú

Martin Pavelka, programový riaditeľ ADRA Slovensko

Naša výnimočná dobrovoľníčka Anna Joachímová, ktorá pomáhala meniť životy v utečeneckom tábore, si nedávno prevzala prestížne ocenenie Srdce na dlani v kategórii Dobrovoľník/-čka pomáhajúci/-a v zahraničí v rámci oficiálnej rozvojovej pomoci Slovenskej republiky. Ocenenie bolo udelené pod hlavičkou SlovakAid a je dôkazom toho, že aj jednotlivci môžu zanechať veľký pozitívny vplyv vo svete.

Anička pôsobila počas minulého roka v Ugande, kde na našej ADRA farme v utečeneckom tábore Kyaka II pomáhala miestnym farmárom a farmárkam osvojovať si základné pestovateľské techniky. Vďaka jej nasadeniu získali mnohé utečenecké rodiny nové vedomosti a zručnosti, ktoré im pomohli zvýšiť úrodu a tým aj zabezpečiť stabilnejší príjem.

Jedným z inšpiratívnych príbehov je osud Mariclere, 39-ročnej ženy z Demokratickej republiky Kongo, ktorá žije

v Kyaka II so svojou rodinou. O farme sa dozvedela od Gata – asistenta a zároveň utečenca z Konga – a rozhodla sa zúčastniť na farmárskom školení. Hoci predtým nemala skúsenosti s pestovaním zeleniny, vďaka školeniam sa naučila pracovať s rôznymi druhmi hnojív a postrekov, rozdelila svoju záhradu na menšie časti a rozhodla sa pestovať africké baklažány. Vďaka výnosnej úrode si splnila sen a kúpila si kravu. „Som šťastná, že môžem byť súčasťou projektu, pretože som ešte nevidela takú organizáciu, ktorá poskytne všetko: vedomosti, praktické zručnosti, pomôcky, semená, priesady a aj postrek,“ hovorí Mariclere s nadšením a už teraz plánuje rozšíriť svoju záhradu.

Tieto výsledky sú pre nás dôkazom, že naša práca má zmysel a že prítomnosť a pomoc dobrovoľníkov, ako je Anička, má reálny vplyv na životy ľudí v najzraniteľnejších komunitách.

Ocenenie Srdce na dlani si však v minulosti odniesli aj ďalší naši dobrovoľníci a dobrovoľníčky, ktorým ďakujeme za ich odhodlanie a službu:

- Martin Pavelka – podpora integrácie a vzdelávania sýrskych utečencov v Turecku,
- Andrij Dichťaruk – rozvoj vidieka a agropotravinárskeho inkubátora v Moldavsku,

- Veronika Zimová – podpora vzdelávania detí z vylúčených komunít v Albánsku,
- Samuel Čellár – budovanie sebestačnosti farmárskych rodín v Keni prostredníctvom férového predaja sezamu.

Sme hrdí na všetkých našich dobrovoľníkov a dobrovoľníčky, ktorí menia svet k lepšiemu.

Aničke srdečne blahoželáme a ďakujeme, že šíri dobro v mene našej siete ADRA!

Dobrovoľnícke vyslanie bolo financované zo zdrojov Oficiálnej rozvojovej pomoci SR.

Ekonomická nejistota nezastavila Boží požehnání

Marcos Paseggi, Adventist Review

Hospodář Generální konference Církve adventistů sedmého dne prohlásil, že je Bohu vděčný za „Boží zásah do finančních záležitostí církve“.

Dne 8. dubna hospodář Generální konference Paul H. Douglas na jarním setkání výboru GK v Silver Spring ve státě Maryland v USA řekl: „Chválíme Pána za silnou finanční pozici církve tváří v tvář převládajícím globálním ekonomickým podmínkám.“

Douglas oznámil, že GK ukončila finanční rok s čistými aktivy ve výši přibližně 338 milionů USD, z čehož 94 % tvořila hotovost a investice.

„Byli jsme věrnými správci zdrojů, které nám Bůh poskytl k rozvoji věci jeho království,“ řekl. Zároveň zdůraznil, že finanční síla Generální konference „není důsledkem našich vlastních úspěchů – je to spíše Boží záměr poskytnout nám to, co potřebujeme k vykonávání jeho díla“.

Rostoucí posun

„Pro rok 2024 získala Generální konference 86 milionů dolarů, což bylo o 4 miliony dolarů více než se v rozpočtu plánovalo,“ uvedl Douglas. Desátky však od roku 2019 vykazovaly nerovnoměrný průběh, který lze přičíst zavedení dohody o paritě desátků mezi jednotlivými divizemi. Také skutečnost, že v roce 2024 výrazně posílil americký dolar vůči zahraničním měnám, vedla k menšímu objemu desátků přijatých z některých zemí světa.

Dary opět překonaly to, co bylo plánováno v rozpočtu. Douglas vysvětlil, že dochází k rostoucímu posunu ve struktuře příspěvků z desátků a darů. V roce 2020 se desátky podílely na

rozpočtu z 58 % a v roce 2024 činil jejich podíl 45 %. „Rostoucí posun v darech převyšujících desátek naznačuje, že v srdcích a myslích členů naší církve se znovu probouzí zájem o globální misi církve,“ řekl Douglas. „Bezpochyby se to projeví na práci místních sborů, které budou mít z tohoto trendu prospěch.“

„To, co zde vidíme, pokud jde o finanční dary, je splněný sen,“ komentoval vedoucí oddělení správcovství Marcos Bomfim poté, co přistoupil k jednomu z mikrofonů. „Je to důvod k radosti a myslím, že můžeme ještě dále růst.“

Výdaje, kapitál a aktiva

Výdaje se v roce 2024 zvýšily o 6 %. Douglas uvedl, že kromě vlivu inflace je nárůst důsledkem pomoci jednotlivým divizím a reakcí na mimořádné události. „V každém případě však Generální konference udržela své výdaje pod stanoveným limitem,“ informoval.

Douglas se také podělil o informaci, že na konci roku 2024 měla GK k dispozici 14,6 měsíce dostupného pracovního kapitálu (oběžná aktiva minus krátkodobé závazky), což je nad doporučením pracovních směrnic církve. Pokud jde o disponibilní likvidní aktiva (která lze rychle a snadno přeměnit na hotovost), GK měla 11,6 měsíce, což je opět nad stanoveným doporučením.

Pokud jde o investice, Douglas se podělil o to, že po hlášeném propadu v roce 2022 se investice vrátily do kladných hodnot. „Ano, finanční trhy jsou nestabilní – a v posledních dnech ještě více –, ale rád bych ujistil [výbor]..., že naše investiční filozofie je v souladu s tím, abychom byli řádnými správci zdrojů, které nám Bůh svěřil,“ řekl.

Po Douglasově prezentaci vysvětlil zástupce tajemníka GK Ray Wahlen, že po snížení výdajů během pandemie

covidu-19 nyní dochází k „přiblížení se k normální provozní úrovni navzdory několikaleté výrazné inflaci“. Vysvětlil: „Praxe věrného správcovství v oblasti desátků a darů jednotlivými členy církve je vidět v celém světě. Jsme však nesmírně vděční za pokračující Boží požehnání.“

Misijní fondy

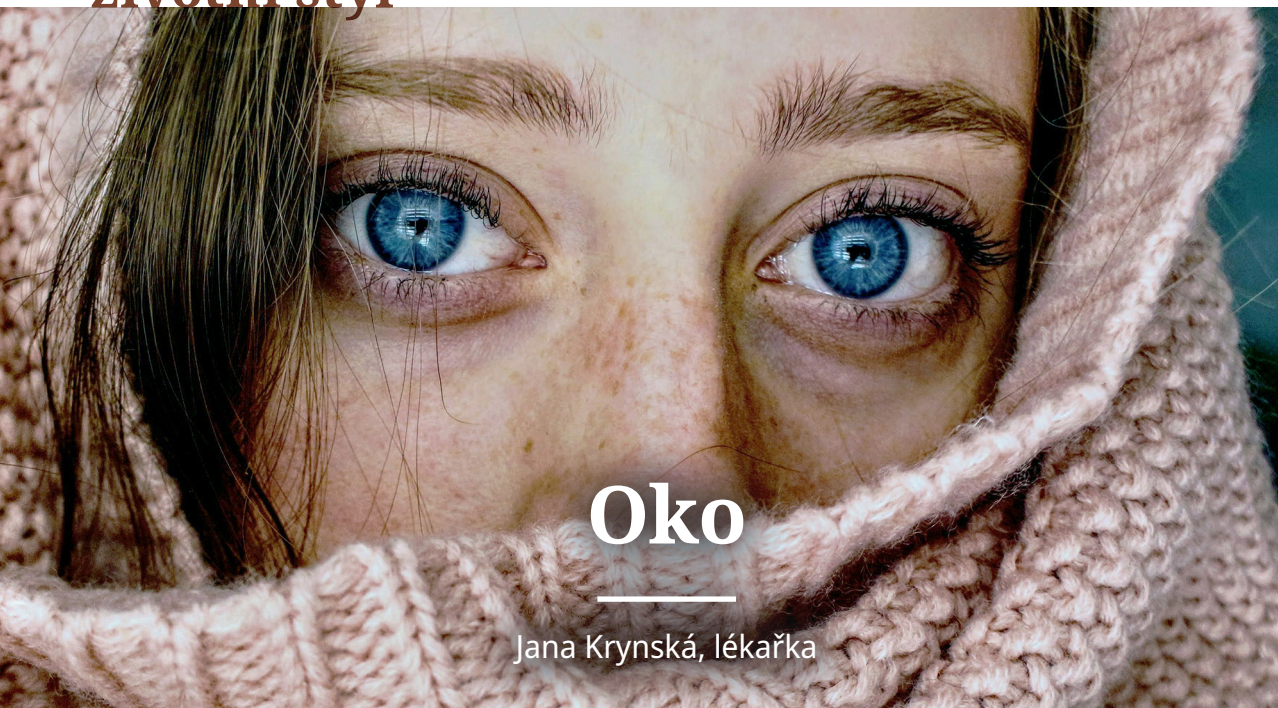
„Bůh nadále žehná své církvi skrze věrnost našich členů, takže můžeme pokračovat v našem poslání oslovit svět pro Krista,“ zdůraznil Douglas.

Odhlasované misijní fondy byly a budou použity na podporu misijních aktivit organizovaných místními sbory i v rámci divizí. Pro rok 2025 bylo na projekty místních církví vyčleněno 6,7 milionu dolarů. Dále GK vyčlenila prostředky na podporu divizí při provádění evangelizačních kampaní. Dosavadní zprávy o těchto misijních investicích ukazují, že ovlivnily tisíce životů prostřednictvím programů pro duchovní pomoc, službu ve společnosti a vzdělávání. Bylo uskutečněno více než 2 500 biblických studií, jejichž výsledkem bylo více než 400 křtů. Douglas také informoval o evangelizační kampani, kdy bylo na území Východo-středoafričké divize pokřtěno více než jeden milion osob.

Bůh má stále vše pod kontrolou

Douglas na závěr zopakoval, že on i jeho tým důvěřují Božímu vedení. „Navzdory všem výzvám, kterým čelíme po celém světě ... jde práce církve kupředu,“ řekl. „I když slovo ‚nejistota‘ výstižně popisuje současné ekonomické podmínky, přesto si uvědomujeme, že Bůh má stále vše pod kontrolou.“

(redakčně zkráceno)

Oko

Jana Krynská, lékařka

Oko je komplexní a důležitý smyslový orgán lidského těla. Umožňuje nám orientaci v prostoru, rozlišování barev a tvarů, pohybu a vzdáleností, stejně tak jako rozpoznávání lidí v různých situacích.

Předpokládá se, že prostřednictvím našich očí přijímáme až 80 % informací z našeho okolí, a proto je zrak pro člověka nejdůležitějším smyslem a jeho ztráta patří k nejzávažnějším poruchám vůbec. Párové oči jsou orgánem zraku, avšak mimo vizuální vnímání světa hrají oči i významnou roli v neverbální komunikaci – jeden pohled řekne více než tisíc slov. A také „oko, do duše okno“...

Oko je uloženo v kostěné oční jamce a je obklopeno tukovými polštářky, aby bylo chráněno před vyschnutím a vnějším mechanickým poraněním. Každá oční koule je na povrchu kryta bílým vazivovým obalem, zvaným bělma. Ten v přední části oka přechází v průhlednou vrstvu zvanou rohovka, která je zároveň první oční čočkou. To znamená, že se zde paprsky světla lámou

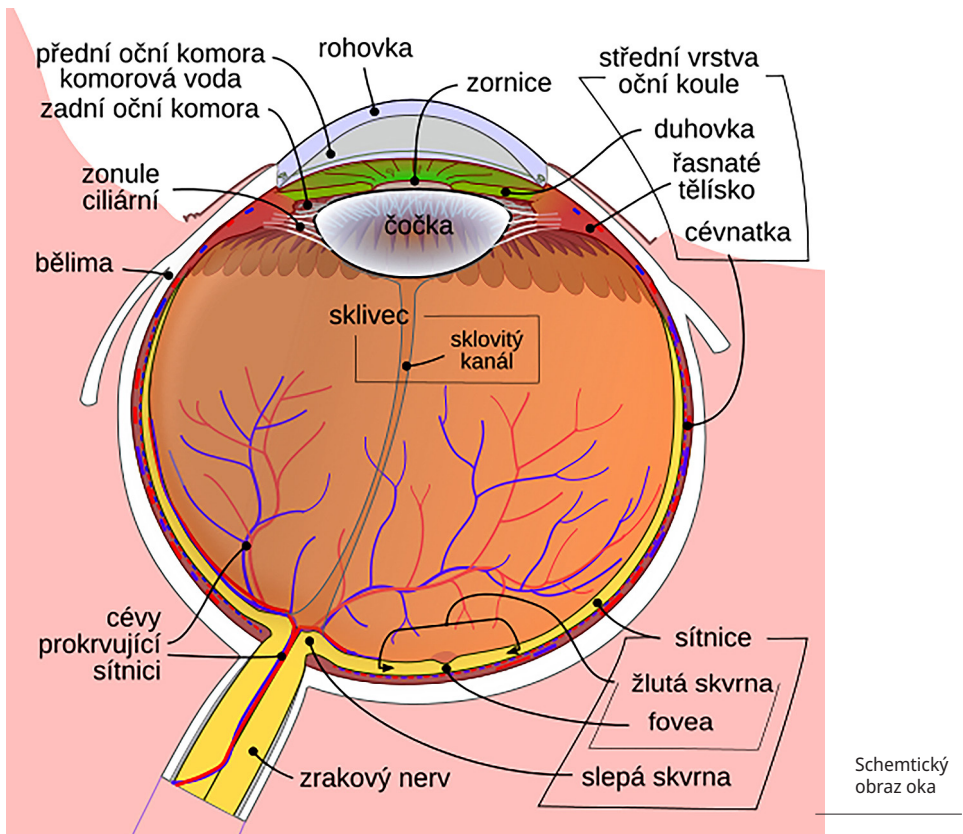
a pokračují dále do nitra oka. Povrch rohovky je neustále zvlhčován tenkou vrstvou slz, což zabraňuje jejímu vyschnutí a následné ztrátě průhlednosti; slzy slouží i jako „film“ usnadňující klouzání víček. Zlepšují optické vlastnosti rohovky vyrovnáváním nerovností, odplavováním prachu a leptajících par. Obsahují mj. také imunoglobulin A na obranu proti infekci, a navíc mohou obsahovat i látky tišící bolest – jsou emocionální výrazový prostředek (na rozdíl od slz, vyvolaných např. krájením cibule).

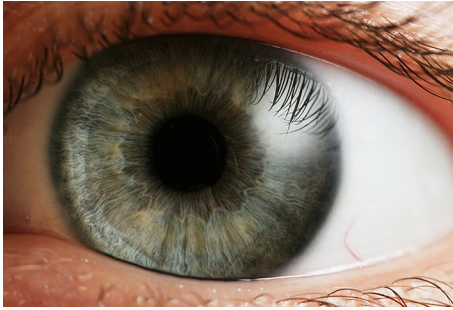
Pod bělímou se nachází krevními cévami bohatě prostoupená cévnatka. Je to jediné místo, kde lze přímo vidět, jak vypadají cévy našeho těla (význam vyšetření očního pozadí při vysokém krevním tlaku, cukrovce,

arterioskleróze). Cévnatka v přední části vyběhává v duhovku a řasnaté tělísko. Ty ohraničují prostor přední oční komory, který je vyplněn komorovou vodou.

Ve středu duhovky je otvor zvaný zornice. Duhovka funguje stejně jako clona u fotografického aparátu – rozšiřuje se či zužuje podle množství světla, vstupujícího do oka, a co je zajímavé, zornice reaguje i na citové podněty z mozkové kůry (např. rozšíření při radosti nebo zúžení při hněvu).

Pigmentovaná duhovka tvoří nejen barvu očí, ale je u každého člověka jedinečná; má téměř 260 osobnostních specifíků, a tedy téměř o 220 parametrů více než běžně používaný otisk prstů. Praktický dopad – sken duhovky může být používán jako indikátor osoby v bezpečnostních systémech.

Řasnaté tělísko je kruhový útvar tvořený převážně hladkou svalovinou. Je v něm upevněna oční čočka, tedy elastické tělísko neobsahující krevní cévy. Je to spojná bikonvexní čočka, která láme světlo tak, aby se paprsky přicházející z jednoho bodu opět setkaly v jednom bodě na sítnici. Při pohledu do dálky se čočka zploští, zatímco při

Nezapomeňme
na to, že „správně
vidíme jen
srdcem“ a to
důležité je očím
neviditelné.

pohledu do blízká se více zakříví a to umožňuje zaostření pozorovaného předmětu. Schopnost rychle přizpůsobovat vyklenutí čočky se nazývá akomoda-

dace. Zrakový systém zaostření nemá ani nejdokonalejší fotografický přístroj na světě (u fotoaparátů se čočka při zaostřování posouvá, ale nemění se její vyklenutí).

Pružnost čočky lidského oka a s ní i schopnost akomodace se však věkem snižuje, což známe jako stařeckou vetchost (presbyopie), při níž je sice vidění na dálku neporušené, ale pro vidění na blízko/čtení je nutno používat brýle se spojnou čočkou. Při šedém zákalu čočky (kataraktě) se průhlednost čočky snižuje, což je pozorovatelné rozmazaným viděním v centrální oblasti a později i v periférii zraku. Řešením je operační odstranění a náhrada čočkou umělou –

na rozdíl od dřívějších postojů není nutno čekat, až zákal „vyzraje“; výkon je bezpečný a dělá se na doporučení očního lékaře na základě provedených potřebných vyšetření.

Řasnaté tělísko, čočka a duhovka vymezují prostor zadní oční komory. V té se vytváří komorová voda, která kanálkem přechází do přední komory. Pokud je tato prolnavost omezena, dochází k tzv. zelenému zákalu (glaukomu), kdy v zadní komoře vzniká přetlak a hrozí útlak jemných nervových buněk sítnice. Normální nitrooční tlak je 2–3 kPa, tj. 15–22 mmHg, orientačně se pozná při jemném tlaku dvěma prsty na oční kouli – je mezi nimi jemná vlnitost, pružnost. Přesně se měří při očním vyšetření a léčba jeho případného zvýšení je pro udržení vidění velmi důležitá.

Udržení optimálního nitroočního tlaku a tvaru oční koule je zajištěno nejen jejím obalem, ale i výplní zadní oční komory průhlednou rosolovitou tekutinou, zvanou sklivce. Světelné paprsky se zde lámou pod přibližně stejným úhlem jako na rohovce. Věkem se obsah sklivce může jemně kalit, což pozorujeme jako drobné stínky – tzv. „létající mušky“ při pohybu oka. Jde o projev zdravotně nevýznamný.

Vnitřní vrstvou oka, která leží pod cévnatkou, je sítnice. Smyslové (světločivné) buňky v ní jsou dvojího druhu: Tyčinky, které jsou velmi citlivé a umožňují vidění za špatného osvětlení. Nerozlišují však barvy, a proto za šera nejsme schopni rozeznat barvy pozorovaných předmětů (Rusové mají přísloví: „Navečer jsou všechny kočky černé“).

Barevné vidění umožňují čípky, a je zajímavé jejich rozlišení. Máme tři druhy čípků, z nichž každý druh je maximálně citlivý na jinou ze tří

základních barev (podle vlnové délky): od modré po fialovou, na zelenou a od červené po žlutou. Současným a stejně intenzivním drážděním všech tří druhů čípků vzniká vjem světla bílého. Spektrum viditelného záření má vlnovou délku od 390 nm do 750 nm, ultrafialové (vlnová délka pod 390 nm) a infračervené záření (vlnová délka mezi 760 nm a 1 mm) nevidíme.

Tyčinky a čípky jsou na sítnici rozloženy nepravidelně – jejich největší koncentrace je v přímém směru naproti čočce (žlutá skvrna – místo nejostřejšího vidění), a naopak v místě, kudy odchází z oka zrakový nerv, nejsou žádné. Pokud chceme přesně pozorovat nějaký předmět, fixujeme jej očima tak, aby byl na sítnici zobrazen v místě nejostřejšího vidění, neboť směrem k periférii sítnice ostrosti rychle ubývá.

V tyčinkách a čípcích jsou obsaženy tzv. zrakové pigmenty. Vlivem světla

v nich dochází k chemickým změnám, a tak se světelný podnět mění přes podráždění receptorů v elektrické impulzy. Navazující nervové buňky tyto impulzy přenášejí do zrakového nervu a dále do mezimozku a zrakového centra v mozkové kůře, a to rychlostí, která odpovídá přenosu 100 MB za sekundu, což dnes dokážou jen nejrychlejší počítačové sítě.

Nejznámějším zrakovým pigmentem je rodopsin, který se mění na retinal (derivát vitamínu A) a bílkovinnou složku opsin – zrakový purpur se odbarví a za přísunu energie se opět regeneruje. Celková reakční doba této proměny činí 1 ms! Pro dobrou funkci zrakových pigmentů je nutný dostatek vitamínu A; pokud je ve stravě tohoto vitamínu nebo jeho prekurzorů (karotenoidů) nedostatek, může dojít k poškození sítnice (makulární degenerace) i ztrátě zrakové ostrosti (šeroslepost).

Potravou pro oči jsou přírodní barviva obsažená v rostlinné stravě, působící jako antioxidanty – pomeranče, meruňky, borůvky a ostružiny, kapusta, mrkev, špenát, dýně. A také ořechy a obilné klíčky. Pastvou pro oči je nejen pestrý talíř, ale i ladné tvary a krásné prostředí, včetně možnosti pohledu do zeleně, do dálky a do oblak.

Zajímavé je, že světelné paprsky dopadající na sítnici vytváří převrácený, skutečný a zmenšený obraz pozorovaného předmětu, přičemž po zpracování nervových impulzů v koncovém mozku výsledný zrakový vjem odpovídá skutečné poloze a tvaru pozorovaného předmětu. A dvě oči nám umožňují prostorové vidění, trojrozměrný obraz našeho světa. Jde o zázrak...

A přesto nezapomeňme na to, že „správně vidíme jen srdcem“ a to důležité je očím neviditelné. Šetřeme svůj zrak a budme za něj vděční.

Pošli to dál

Howard Williams, bývalý misionář a pastor, který sloužil v Bolívii, na Filipínách, na Aljašce a v Idahu

---

Moje babička z otcovy strany, Fern (Hurd) Williamsová, vyrůstala v rodině s jedenácti sourozenci. Jak bylo v té době typické, rodiny byly početné a příjmy malé.

Její otec, Ray Hurd, pracoval, kde se dalo, aby měli co jíst. V době, kdy se odehrál tento příběh, žili v Saint Heleně v Kalifornii. A jen asi čtvrt míle (400 metrů) dále v ulici žila úžasná starší žena jménem Ellen Whiteová.

Ellen Whiteová měla ve zvyku jezdit každé odpoledne kočárem, aby se dostala na čerstvý vzduch a na sluníčko. To pro ni byla také příležitost zastavit se na kus řeči u sousedů, které znala a o které měla starost. Zvláště jí ležela na srdci rodina Hurdových vzhledem k její velikosti a výši příjmů. Několikrát zaměstnala mého pradědečka Raye, aby prořezával její sad a dělal další drobné práce kolem jejího domu. Často se jen zastavila, aby se podívala, jak se rodině daří. Moje babička byla tehdy malé dítě, ale později v životě

vzpomínala na milé návštěvy sestry Whiteové.

Příjemce

Uplynulo několik desetiletí. Skončila druhá světová válka a ve Spojených státech začal obrovský stavební boom. Po celém severozápadním pobřeží Spojených států vyrostly pily, které s sebou přinesly mnoho pracovních míst. Nejméně dva z babiččiných bratrů se stali řidiči kamionů, kteří vozili řezivo z pil v severní Kalifornii všude tam, kde bylo potřeba.

Nejmladší z jejich bratrů začal podnikat v kalifornské Santa Rose v auto-

dopravě a rozvozu dřeva. Poptávka byla v té době obrovská. Majitel podniku souhlasil, že mu prodá nákladní automobil s tím, že ho bude financovat

Ray Hurd

prostřednictvím podnikání. Nějakou dobu šlo všechno dobře, pak ale nastal pokles poptávky po dřevu. Finance začaly být napjaté a on se obával, zda bude schopen splácet nákladní automobil. Protože byl svědomitý a snažil se udělat správnou věc, rozhodl se zajít do prodejny a ujistit majitele, že dluh splatí, jakmile to bude možné.

Poté, co se majiteli svěřil se svou situací, to vypadalo, že to ten muž bere docela klidně. Řekl mu: „Pane Hurde, nedělejte si s ničím starosti! Postarám se o to.“

Po několika týdnech přišel od prodejce nákladních automobilů poštou dopis. Otevřel ho a nevěřicně se díval na dokument před sebou. Na přední straně dokladu o vlastnictví jeho nákladního vozu stálo: „ZAPLACENO V PLNÉ VÝŠI“! Ihned se vydal do prodejny, aby upozornil na zjevnou chybu.

Poté, co informoval majitele o důvodu své návštěvy, se muž opřel ve své židli a řekl: „Pane Hurde, musím vám vyprávět příběh.“

Depozitář

„Když jsem byl malý chlapec, bydlel jsem nedaleko místa, kde žila vaše rodina. Vlastně jsem vaši rodinu znal. Nastala doba, kdy postupně onemocněli všichni členové mé rodiny, až jsem zůstal jediný, kdo mohl pracovat. Ale bylo to nesmírně těžké. Dělal jsem, co jsem mohl, abych se o zbytek své rodiny postaral, ale jako malé dítě jsem nevěděl, co mám vlastně dělat, abych je ošetřil. V té kritické chvíli, kdy život celé naší rodiny visel na vlásku, někdo zaklepal na dveře. Když jsem otevřel, stála tam paní Whiteová a chtěla vědět, jak se naší rodině daří.“

Poté, co vešla dovnitř a zhodnotila naši tíživou situaci, se otočila a se slibem, že se vrátí, odešla pro zásoby.

Brzy byla zpět a pečovala o nás, dokud se celá rodina neuzdravila. Ta žena byla úplně anděl.“

Majitel obchodu pokračoval: „Finančně se mi teď daří velmi dobře a už delší dobu mám pocit, že bych měl něco podobného udělat pro někoho dalšího. Chtěl bych splatit velký dar, který nám tato žena dala. Celá naše rodina jí bezpochyby vděčí za život. Myslím, že nikdo z nás by dnes nežil, kdyby nepřišla

v pravý čas, aby nám pomohla. Věděl jsem, že byla adventistkou sedmého dne, a vím, že vy jste také adventista sedmého dne. A tak mě napadlo – komu jinému podat pomocnou ruku, než někomu ze stejné církve? Takže, pokud jde o zaplacení vašeho nákladního vozu, se nestal žádný omyl. Vaše půjčka je plně splacena a já mohu klidně spát s vědomím, že jsem konečně mohl splatit onen dar, který jsme kdysi dávno jako rodina dostali!“

Můj prastrýc šel toho dne domů a chválil Boha. Byl vděčný za to, že Ellen Whiteová ukázala, jak prakticky uplatňuje to, co káže. Projevovala tak lásku k druhým.

Ellen Whiteová na projížďce se svou sestrou Sarou

V té kritické chvíli,
kdy život celé
naší rodiny visel
na vlásku, někdo
zaklepal na dveře.

Strava může zmírnit bolest ve svalech

Sanitarium Health and Wellbeing, Adventist Record

Bolest svalů po tréninku nebo prvních několika trénincích po dlouhé pauze od cvičení je normální a může být dokonce zdravá.

Mírná bolestivost svalů po zátěži či cvičení je známkou toho, že posouváte své svaly až na hranici jejich možností. Vaše cvičení ve skutečnosti způsobuje malé trhlinky ve svalových vláknech, které se zpravidla během několika dní zahojí. Tento

proces svalové vlákno ve skutečnosti posiluje.

Zdravá svalová bolestivost obvykle vrcholí mezi 24 a 48 hodinami po cvičení a poté se zmírňuje. Pokud bolest trvá déle, měl by se člověk nechat vyšetřit lékařem.

Pokud je tedy bolestivost svalů mírná, co můžete udělat, abyste si ulevili od bolesti a dříve se vrátili k vašemu cvičebnímu režimu? Dietologové ze společnosti Sanitarium Health se s vámi podělili o seznam potravin, které obsahují důležité živiny, jež napomáhají regeneraci svalů a zmírňují svalovou bolestivost.

Žádná potravina ani živina sice nezabrání zcela svalové bolesti, ale vyvážená strava, která zahrnuje některé z následujících potravin, může pomoci s regenerací svalů po náročném tréninku v posilovně:

1. Celozrnné potraviny

Konzumace kvalitních sacharidů, jako jsou celozrnný chléb nebo cereálie, pomáhá tělu během cvičení dodávat energii a může pomoci předcházet svalovým křečím. Po tréninku sacharidy pomáhají doplnit zásoby svalového paliva. Celozrnné obiloviny dodají vašemu tělu také řadu živin včetně vlákniny a bílkovin, vitamínů skupiny B, železa, zinku, hořčíku a mědi.

2. Ricotta nebo cottage cheese

Tyto roztíratelné sýry jsou zdrojem vápníku. Vápník je sice známý jako prvek, který udržuje vaše kosti silné, ale je také nezbytný pro funkci svalů a nervů.

3. Ořechy

Drobné kousky ořechů jsou chuťově výborné, a navíc dodávají tělu bílkoviny i živiny, jako je hořčík. Brazílské ořechy jsou mezi ořechy nejlepším zdrojem živin, ale hořčík obsahují i mandle, kešu, lískové ořechy, pekanové ořechy a piniové oříšky. Tento nezbytný minerál pomáhá vytvářet nové bílkoviny

pro obnovu svalů a podporuje normální funkci svalů. Ořechy jsou také prospěšné pro vaši váhu a srdce.

4. Luštěniny

Luštěniny mají vysoký obsah zinku, který je známý svými léčivými vlastnostmi. Kromě toho, že zinek pomáhá tělu hojit rány, podporuje syntézu bílkovin a štěpí sacharidy, aby tak vaše tělo mohlo snadněji doplnit zásoby paliva. Mezi další zdroje zinku patří celozrnné obiloviny, tofu, ořechy a semena.

5. Semínka

Lněné semínko, konopné semínko a chia semínko jsou rostlinnými zdroji omega-3. Tato mastná kyselina je stavebním prvkem, který vaše tělo využívá k tvorbě hormonů, jež regulují celou řadu funkcí, včetně tlumení zánětů a řízení svalových kontrakcí a relaxací. Mezi další rostlinné zdroje omega-3 patří sója, vlašské ořechy, mořské řasy, listová zelenina a pšeničné klíčky.

Jestliže mne neznáš

Jeffrey O. Brown

Pravdou je, že skutečně poznat někoho vyžaduje víc než jen čas. Je to méně o intuici a více o záměru.

Když tedy snoubenci při uzavírání manželství stojí před kazatelem, nejsou to jen dvě osoby; je jich vlastně šest. Stojí tu muž, o kterém si snoubenec myslí, že jím je. Zároveň tu stojí ženich, o kterém si ona myslí, že takovým je. A pak je tu muž, kterým je ve skutečnosti. Je tu žena, o které si ona myslí, že jí je. A pak je tu nevěsta, o které si on myslí, že takovou je. A pak je tu ta, kterou je ve skutečnosti. A klíč ke šťastnému manželství spočívá v tom, že jsem skutečně poznal, s kým jsem se oženil!

Apoštol Jan říká: „*Ještě se neukázalo, co budeme*“ (1J 3,2). Sprízněné duše se nenalézají, sprízněné duše se vytvářejí. Sprízněné duše se neobjevují, sprízněné duše se vyvíjejí. Na sprízněnou duši nenarazíte, stanete se jí. Když na začátku manželství stojíme nadšeně a s láskou před svým milovaným, nevidíme, co se

skrývá za rohem. Když Filip stál před Ježíšem na začátku jeho služby, nemohl vidět, co ho v budoucnu čeká.

Ale Jan má naprosto jasno v tom, proč píše a proč Ježíš přišel. Jan zaznamenává Ježíšova slova o tom, že Ježíš přišel, aby lidé měli život „*a měli ho v hojnosti*“ (J 10,10) a „*život věčný je v tom, když poznají tebe, jediného pravého Boha, a toho, kterého jsi poslal, Ježíše Krista*“ (J 17,3). Jan vysvětluje, že příběhy, které připojil, „*jsou zapsány, abyste věřili, že Ježíš je Kristus, Syn Boží, a abyste věřice, měli život v jeho jménu*“ (J 20,31).

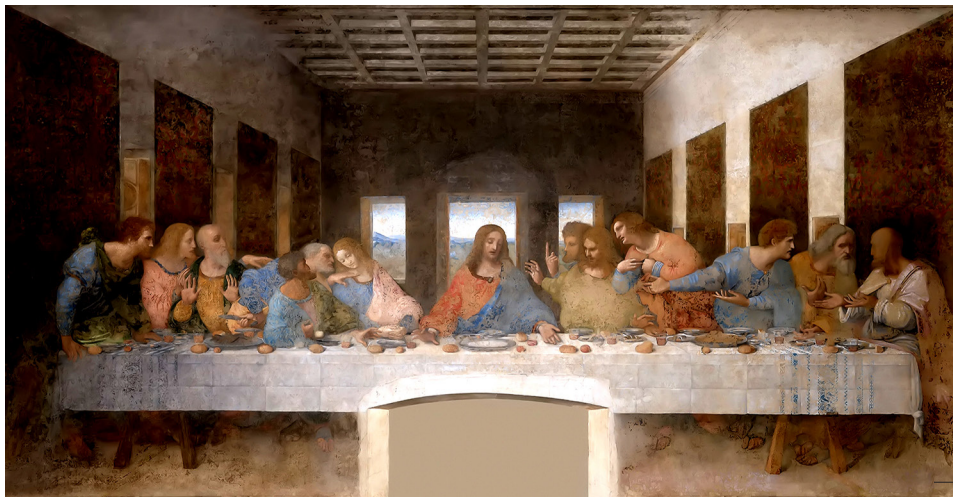
Filipův příběh

Janovi záleží na tom, abychom Ježíše poznali nejen kvůli faktům nebo argumentům, ale abychom zakusili

- úžasného Mesiáše,
- ohromující víru
- a hojný život.

Jan chce, aby jeho čtenáři poznali Ježíše s nebývalou důvěrností, která je přenese z radostných hlubin života v hojnosti do života věčného.

Nakolik je to však reálné? Můžeme Ježíše skutečně takto poznat? Ti, kdo stáli Ježíši každý den tvář v tvář, znali takto Ježíše?

Leonardo da Vinci, Poslední večeře (1495 až 1498)

Zeptejme se Filipa. Jan zaznamenává: „Druhého dne se Ježíš rozhodl vydat na cestu do Galileje. Vyhledal Filipa a řekl mu: ‚Následuj mě!‘ Filip byl z Betsaidy, města Ondřejova a Petrova; Filip zase vyhledal Natanaela a řekl mu: ‚Nalezli jsme toho, o němž psal Mojžiš v Zákoně i Proci, Ježíše, syna Josefova z Nazareta“ (J 1,43–45).

Filip stojí na počátku Ježíšova veřejného působení. Zůstává s Mesiášem po celou dobu jeho služby. Jaký však bude mít Filip jako zralý učedník vztah ke svému Mistrovi na konci jeho veřejného působení?

Ježíš oznamuje, že odchází. To je to, k čemu Ježíšovo vtělení směřovalo. „A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi. Spatřili jsme jeho slávu, slávu, jakou má od Otce jednorozený Syn, plný milosti a pravdy“ (J 1,14). Ježíš přišel od svého Otce. Opět se vrátí k němu. Pak se vrátí k nám a vezme si nás ke svému Otci. Úkolem učedníků (a také našich) je každý den hlouběji poznávat Ježíše, dokud se nevrátí. Učedníci to však promeškali.

Petr to nechápe. „Šimon Petr mu řekl: ‚Pane, kam odcházíš?‘ Ježíš

odpověděl: ‚Kam já jdu, tam mne nyní následovat nemůžeš; budeš mne však následovat později“ (J 13,36).

Tomáš to přehlédne. „Pane, nevíme, kam jdeš. Jak bychom mohli znát cestu?“ Ježíš mu odpověděl: „Já jsem ta cesta, pravda i život. Nikdo nepřichází k Otci než skrze mne“ (J 14,5,6).

Ani Filip nevyužije příležitost. Filip v tom vidí možnost stát se velkým. Ve skutečnosti se z bohoslužby mytí nohou, výstižně nazývané obřad pokory, nic nenaučil. Filip chtěl vidět Boží slávu na vlastní oči. Koneckonců se to stalo i jiným. Teologové tento jev pojmenovali teofanie. A někteří věřili, že čím větší zjevení, tím větší člověk. Představuji si, jak Filip přemýšlí o všech významných Božích mužích v dějinách, kteří měli Boží zjevení.

- **Mojžiš měl příběh.** Mojžiš žádá Boha: „Dovol mi spatřit tvou slávu!“ (Ex 33,18). A Bůh říká: „Spatříš mne zezadu, víc bys nezvládl!“
- **Jákob měl příběh.** Jákob zápasil s andělem od Boha a zjistil, že tím andělem byl sám Ježíš.
- **Ezechiel měl příběh.** Ocitl se v hrnčířově domě. A zatímco

lidské oko vidí jen kolo, Ezechiel viděl kolo uprostřed kola.

• **Petr, Jakub a Jan mají příběh.**

Viděli Ježíše proměněného na hoře. Mojžíš a Eliáš tam byli – ale on, Filip, ne.

Filip chtěl svůj vlastní příběh. A tak si myslí, že kdyby Ježíš dokázal na jeho přání právě teď udělat záblesk božství skrze lidskost, zpečetilo by to jeho jméno jako jednoho z duchovních velikánů všech dob. A tak Filip Ježíšovi říká: „Pane, ukaž nám Otce, a to nám bude stačit.“ A tak se mu Ježíš snaží ukázat, jak se mu daří. A Ježíš se na Filipa podívá a říká: „Copak jsem s tebou tak dlouho, Filipe, a přesto mě neznáš?“ (Jan 14,9).

- Tři a půl roku jsi slyšel mé kázání, a přesto mě neznáš?
- Tři a půl roku posloucháš mé učení, a přesto mě neznáš?
- Tři a půl roku jste byli svědky mého uzdravování, a přesto mě neznáte?

Je to, jako by Ježíš říkal: „Jestli jsi mě nepoznal doteď, tak mě nikdy,

nikdy, nikdy nepoznáš.“ To je, jako kdybych ti řekl, že jsi mě nikdy nepoznal.

Jediný lék

Ach, to láme Boží srdce! Komentátor Elliot říká: „Ve slovech našeho Pána zaznívá smutek a varování. Vyslovují osamělost svatosti a velikosti, která není pochopena. Blíží se konec života a Filip, který ho od počátku následoval, touto otázkou ukazuje, že ani neví, jaké bylo dílo a cíle tohoto života. Promlouvají ke všem křesťanským učitelům, myslitelům, pracovníkům. Je možné, aby muži [a ženy] byli v nejtěšnější zdánlivé blízkosti Krista, a přesto nikdy nepoznali význam slov, která neustále slyší a vyslovují; a nikdy skutečně nepoznali cíl Kristova života.“¹

Kazatelé, administrátoři a členové, my, kteří jsme Kristu navenek nejbliže, jsme v největším nebezpečí. Důvodem, proč zralí členové a zkušení svatí postrádají Ježíše, je to, že je kolem nich, ale ne v nich. Důvodem, proč profesionální kazatelé a zkušení vedoucí postrádají Ježíše, je to, že je kolem nich, ale ne v nich. Důvodem, proč starší a bibličtí pracovníci postrádají Ježíše, je to, že je kolem nich, ale ne v nich.

Učedníci byli spojeni navenek, ale odpojeni uvnitř. Na veřejnosti byli hlubocí, ale v soukromí povrchní. Na veřejnosti byli svatí, ale v soukromí prázdní. Na veřejnosti vypadali spravedlivě, ale v soukromí byli špinavými hadry. V jedné písni se zpívá: „Čím déle mu sloužím, tím je sladší.“ Ale tento úryvek říká: „Čím déle mu sloužím, tím více si na něj stěžuji.“ Jediným lékem je poznat a milovat Ježíše Krista.

Eugène Delacroix (1854), Kristus na Genezaretském jezeře

¹ Charles John Ellicott, *Ellicott's Commentary for English Readers*. <https://biblehub.com/john/14-9.htm>.

Odborník na vedení církve Delbert Baker říká: „Cestu k jednotě v rozmanitosti nalezneme skrze nesobecký a opravdový vztah lásky s Ježíšem Kristem.“² Odborník na pastorační vedení Ivan Williams říká: „Církevní práce – účast na shromážděních a prostírání stolů – často vytěsňuje skutečnou práci církve. Nejde o vykonávání duchovnosti, ale spíše o každodenní praxi, kdy jsme v úzkém vztahu s Bohem a kdy si uvědomujeme a poznáváme, kým je.“³

Odborník na vedení společnosti Robert Kennedy III říká: „Kristus nás zve, abychom k němu přišli s plným vědomím, že ne všichni jeho pozvání přijmou. Dělá to z lásky k nám. Dovoluje si čelit odmítnutí, protože vztah, který touží mít se vším svým stvořením, stojí za bolest, které bude od některých čelit.“⁴

Ježíš říká: „Tvůj problém je v tom, že jsi byl kolem mě, ale já jsem se nedostal do tvého nitra.“ Proto nám dal Večeři Páně. Dávám přednost termínu Večeře Páně před termínem Poslední večeře, a to z následujících důvodů.

- Když jsme Ježíše viděli naposledy, držel ručník, ale až ho uvidíme příště, bude mít na hlavě korunu.
- Když jsme Ježíše viděli naposledy, kráčel po prašných ulicích, ale až ho uvidíme příště, bude kráčet po ulicích ze zlata.
- Když jsme Ježíše viděli naposledy, Petr se snížil k slzám, ale až Ježíše uvidíme příště, Bůh nám setře všechny slzy z očí.
- Když jsme Ježíše viděli naposledy, visel žiznivý na stromě,

ale až Ježíše uvidíme příště, dá nám ovoce ze stromu, jehož listy jsou určeny k uzdravení národů.

Co bude třeba, abychom tam byli? (1) Úžasný Mesiáš, (2) ohromující víra a (3) život v hojnosti. Ellen Whiteová proto navrhuje: „Bylo by dobré, abychom každý den strávili hodinu přemýšlení nad Kristovým životem. Měli bychom ho brát bod po bodu a nechat představivost, aby uchopila každou scénu, zejména ty závěrečné.“⁵ Proč? Protože „... v tom je věčný život, aby poznali tebe, jediného pravého Boha, a Ježíše Krista, kterého jsi poslal“ (J 17,3).

Carl Heinrich Bloch
(1834–1890),
Horské kázání

² Delbert Baker, *Make Us One: Celebrating Spiritual Unity in the Midst of Cultural Diversity* (Boise, ID: Pacific Press, 1995), 20.

³ Ivan Williams, *Keep the Flames Burning in Your Ministry: Addressing passion, burnout, and renewal in your ministry* (Sacramento, CA: Brighter Hope, 2004), 21.

⁴ Robert Kennedy III and D. Robert Kennedy, eds., *Equipping the Warrior: 75 Leadership Devotions for Men* (Ashton, MD: Robert Kennedy, 2019), 22.

⁵ Ellen G. White, *The Desire of Ages* (Mountain View, Calif.: Pacific Press Pub. Assn., 1898), 83.

Poznali, že byli s Ježíšem

Judith Gillisová

„Když viděli odvahu Petrovu i Janovu a shledali, že jsou to lidé neučení a prostí, žasli; poznávali, že jsou to ti, kteří bývali s Ježíšem.“ (Sk 4,13)

Tady byli Petr a Jan, obyčejní lidé naplnění Duchem svatým, a říkali tehdejšímu vzdělanému náboženskému establishmentu, že Ježíš nejen vstal z mrtvých, ale že muž zmrzačený od narození byl právě zázračně uzdraven mocí jeho jména. Jako by to nestačilo, Petr jejich obhajobu završuje tím, že těmto farizeům a saduceům říká, že Ježíš je Mesiáš a Spasitel celého světa, včetně jich samotných. Vskutku odvážná slova, uvážíme-li, že muži, s nimiž hovořili, měli moc je ukamenovat nebo vydat Římanům, aby je ukřižovali jako rušitele pokoje.

Odvážná slova, odvážné činy, odvážní muži zmocnění Duchem svatým, kteří věděli, že jejich životy změnil a slavně proměnil Duch svatý, který jim připomínal mocné činy vzkříšeného Krista. Byli to obyčejní lidé,

v očích světa vlastně nuly, ale byli s Ježíšem a jejich slova a činy naplněné Duchem svatým převrátily svět naruby.

V naší politicky korektní filozofii moderního života, ve které je všechno v pořádku, nás tentýž Duch svatý povzbudí, abychom šli a hlásali dobrou zprávu ztracenému světu. Naše poselství je stejné, jaké hlásali po celém světě Petr a Jan a další věřící. Ježíš vstal z mrtvých, Ježíš je miluje a chce jim dát život, který stojí za to žít. Stačí, aby obyčejní lidé, kteří žijí obyčejný život, byli s Ježíšem.

A řekl jim: „Jděte do celého světa a kažte evangelium všemu stvoření... Oni pak vyšli, všude kázali; a Pán s nimi působil a jejich slovo potvrzoval znameními“ (Mk 16,15.20).

Judith Gillisová je v důchodu a píše z města Kernersville v Severní Karolíně, kde je nadšenou členkou místního sboru Církve adventistů sedmého dne.

Afghánistán (2/3)

Pavel Novotný

Postavení žen ovlivňují jak islámské právo, tak především kmenové tradice. Ženy podle Tálibánu nesmějí pracovat ani chodit do školy a bez doprovodu mužského příbuzného nesmějí vycházet z domu. Mají zakázáno bavit se s cizími muži, a dokonce i nahlas se smát. Mají zakázáno nosit boty, které hlasitě klapou, protože tím vzrušují muže.¹

Enormní dopad na život žen má nedostupnost lékařské péče. Průměrný věk afghánských žen je 44 let. Jedna ze 32 žen nepřežije těhotenství nebo porod. To je nejhorší stav na celém světě. Vdova, která má jenom dcery, je podle zákona odsouzena k smrti hladem. Nemohou ani dědit po manželech, přestože je to v přímém

rozporu s šarí'ou. Dívky se vdávají v 16 nebo 17 letech. Jsou případy, kdy rodina provdá deseti nebo jedenáctiletou dívku, protože nemá na její obživu. I když většina manželů počká se sexuálním životem, až jejich nevěsta dozraje, ne každý je ochotný čekat. Třináctileté matky nikoho nešokují, i když si na druhou stranu nemůžeme představit, že je něco takového běžné. Někdy děvčata provdají příbuzní na usmíření sporů nebo jako výkupné nepřátelskému kmeni. Jindy mohou nevěsty posloužit jako náhrada za dluh, který rodina nedokáže splatit.² Byla by ale chyba si představovat, že jsou nutně všechny nešťastné. To záleží hlavně na rodině. Ženy nemusejí pracovat, starají se

¹ Drbohlavová, Lucie; *Heřvábnou stezkou*, Jota, Brno, 2016; s. 34.

² National Geographic; červen 2011; Gorney, Cynthia, Too Young to Wed; NG Society, Washington, D.C., USA; s. 97.

o děti, žijí v soukromí a nemají možnost srovnání s tím, jak se žije jinde.³

Jedno z deseti dětí se nedožije pěti let. Dětská práce je v Afghánistánu samozřejmá.⁴ S ročním přírůstkem 3,85 % ročně má země nejrychleji rostoucí populaci na světě. Obyvatel ale přitom moc nepřibývá. Vedle válek za to může hlavně proud uprchlíků. V letech 1985 až 2014 byli Afghánci každoročně nejpočetnější skupinou uprchlíků na světě. Teprve v roce 2015 je předběhli Syřané. Nejvíce uprchlíků žije v Pákistánu a Íránu, ale jejich třetí nejčastější útočiště je Německo. Někteří přišli i na Slovensko a do České republiky. Naprostá většina z nich ale rychle pokračovala dál do Německa. První afghánští studenti ovšem začali přicházet do Československa už v 50. letech 20. století. V Afghánistánu se zase vysílaly československé Večerničky i 30 případů majora Zemana. Po pádu komunismu se repertoár změnil, když se do země dostalo vysílání rádia Svoboda z Prahy v paštunštině a darí.⁵

Safa Hassani postavil v Afghánistánu tři nemocnice, kde se léčili mimo jiných drogově závislí a psychicky nemocní. Byl klíčovým spolupracovníkem brněnské neziskové organizace Podané ruce, která pomáhá právě lidem drogově závislým. Kvůli výkupnému ho unesl Tálibán. Lidé z jeho nemocnic mezi sebou udělali sbírku a za čtrnáct dní byl na svobodě. Protože ale únosce nahlásil policii, Tálibán po něm šel a Safa velice rychle pochopil, jak dokonalá je jejich informační síť. Zničili mu dům, stříleli po něm za jízdy v autě, našli jeho rodinu na venkově, kam se přestěhovala do bezpečí, posílali mu výhrůžky, že mu unesou děti, a přestože co dva dny měnil telefony, zvonili mu na každé nové číslo. Nakonec tlaku podlehl a s pomocí Podaných rukou odešel s rodinou do České republiky. Safa se naučil skvěle česky, žije v Brně a ve Velké Bíteši pracuje jako dětský psychiatr. Pomáhá českým dětem, které jsou šikanované, ale i těm, které šikanují druhé. Také těm, které se sebeпоškozuji nebo propadly cigaretám a drogám. Jeho děti už mluví česky lépe než paštunsky nebo persky a nepoznává se na nich, že se narodily

³ Drbohlavová, Lucie; *Hedvábnou stezkou*, Jota, Brno, 2016; s. 60.

⁴ Drbohlavová, Lucie; *Hedvábnou stezkou*, Jota, Brno, 2016; s. 62.

⁵ Marek, Jan; *Afghánistán: Stručná historie států*; Libri, Praha, 2003; s. 90.

v jiné zemi. Příchod do nové kultury byl nejtěžší pro Safaovu maminku. Nikdy předtím nebyla v cizí zemi. Když viděla, že mnoho českých důchodkyň žije o samotě, bála se, že i její děti se jí zbaví. Šokovalo ji, když poprvé viděla lidi líbat se na ulici. Také neustále chtěla přepínat kanály na nemravné české televizi. Ale i ona už si v nové zemi zvykla. Její syn k tomu řekl: „Kultury jsou odlišné, ale pokud jsme emigrovali do Česka, musíme veškerá pravidla a zákony vzít za své a naučit se v nich žít.“ K vulgárním debatám o uprchlících říká: „Je těžké to hodnotit. Všude existují dobří a špatní lidé. Příchozí se musejí zapojit do společnosti a respektovat zdejší pravidla. Přitom, pokud by člověk byl například správným muslimem, nic špatného by neprovedl. Nekradl by, nezabíjel, nevyhrožoval by lidem. Pokud je člověk zlý, je úplně jedno, zda je ateista, muslim anebo jinak věřící.“ Safa podle vlastních slov dobře vychází s ateistickými kolegy lékaři a s rodinou zakladatele organizace Podané ruce, který je křesťanem, slaví Vánoce.

Islám v Afghánistánu nemá jenom fundamentalistickou tvář. I přes často brutální snahu Tálibánu vymýt pověry a pohanské předislámské praktiky stále přežívá i lidová podoba islámu.

Pragmatictí venkované se neptají, co je od Boha, a co od ďábla, ale spíš co funguje a řeší jejich každodenní problémy. Ve vesnicích žijí hakímové, mudrci, kteří jsou zároveň lidoví léčitelé. Lidé běžně nosí amulety ta'ávidh, kombinující okultní slova a symboly s citáty z Koránu.

Zažívají si je do oblečení, takže ani Tálibové je nemohou najít a zničit.

V nehlubším utajení dodnes provozují svoji praxi na severu země poslední šamani, kteří byli v 80. letech pronásledováni komunisty a od té doby militantními puritány. Někteří k věštění používají okultistické praktiky. Bachši pomáhají nemocným a posedlým. Aby určili, o jakou nemoc se jedná a jak ji léčit, musejí přespat v domě nemocného a instrukce dostanou ve snu. Duchy vyhánějí tak, že upadnou do tranzu, přenesou je z posedlého na sebe a pak je vyženou pryč. Ženské bachši duchy

Muslimové na celém světě učí, že Bůh má na starosti mnohem důležitější věci, než jsou soukromé potřeby nějakého konkrétního člověka.

nevyhánějí. Identifikují je a obět s nimi naučí žít pomocí tanců a rituálů, které v ženě usazeného ducha uspokojují. Džádu škodí nepřítelům svých zákazníků a mohou je pomocí magie i zabít. Někdy svoje zlá kouzla provádějí za použití médií, často dětí.⁶

Muslimové na celém světě učí, že Bůh má na starosti mnohem důležitější věci, než jsou soukromé potřeby nějakého konkrétního člověka. Pocit Boží odcizenosti je pravou příčinou toho, proč jsou muslimové tolik náchylní k okultním prakti-

Afghánistán patří mezi sedm muslimských zemí, kde může člověk dostat trest smrti za ateismus.

ce lidového islámu. Někteří hledají přiblížení se k Bohu cestou sunny. Zvláště málo vzdělaní muslimové – a takových je v Afghánistánu velmi mnoho – až pověřeně věří, že když půjdou co nejvěrněji Mohamedovou cestou, bezpochyby se přiblíží Bohu.

Teologické otázky jsou pro ně příliš abstraktní, a tak si pomáhají, jak umějí. Jakmile uslyší nějaký příběh z proroka života, snaží se ho do nejmenších podrobností nejenom zapamatovat, ale také podle něj uzpůsobit vlastní život. Muslimové, kteří se vydali touto cestou, vedou v Afghánistánu docela vážně míněné spory o tom, jak prorok Mohamed krájel a konzumoval meloun a jestli semínka v něm jedl nebo je plival na zem.⁷

Islám slouží v etnicky rozdělené zemi jako tmelící prvek. Je to jedna z mála věcí, které drží zemi, jejíž hranice nakreslili cizinci, pohromadě. O to méně je v Afghánistánu tolerance pro ty, kdo vybočují z řady dokonce i podle tohoto měřítka.

V první řadě se to týká ší'itů, což jsou nejčastěji Hazárové. Ší'a je také vyznáním Peršanů na západě nebo kizilbašských Tádžiků převážně na severu. Tádžikové v horách Badachšanu a Baghlánu vyznávají ismajlí, což je odnož ší'itského islámu. Celkem tvoří ší'ité 10 až 20 % obyvatelstva Afghánistánu. V Afghánistánu jsou v lepších dobách ustrkování a v těch horších brutálně pronásledováni.⁸

⁶ Centlivres, Micheline a Pierre a Slobin, Mark; *Ethnology*; sv. 10, č. 2, 1971; A Muslim Shaman of Afghan Turkestan; s. 160–173.

⁷ Seminář o křesťansko-muslimských vztazích, 2002.

⁸ Marek, Jan; *Afghánistán: Stručná historie států*; Libri, Praha, 2003; s. 100.

V Afghánistánu dožívají zbytky starobylých komunit zoroastrovců, sikhů a hinduistů. V 80. letech 19. století sem přišli přívrženci víry bahá'í. Dnes se jejich počet odhaduje na 400.

Afghánistán míval od raného středověku také židovskou komunitu. Na skalách podél kupeckých cest se dodnes zachovaly reliéfy s židovskými modlitbami v hebrejštině a aramejštině. V roce 2011 se v jeskyni, ze které byli vyhnáni bojovníci Tálibánu, podařilo najít sbírku židovských rukopisů z 11. století v hebrejštině, aramejštině, arabštině a perštině, takzvanou Afghánskou genízu. Ještě v roce 1948 bylo v zemi něco přes pět tisíc Židů. V roce 1951 jim ale Afghánistán povolil emigraci a skoro všichni se postupně vystěhovali. Poslední vlna odešla před sovětskou okupací. Na konci roku 2004 zbyli v Afghánistánu už jen dva Židé – Izák Lévy a Zablon Simintov. Bydleli na opačných koncích rozpadající se kábulské synagogy a vedli mezi sebou spor. Oba tvrdili, že jsou správci objektu a majitelé Tóry a protivníka nazývali zlodějem a samozvancem. Opakovaně jeden druhého žalovali před soudem. Za Tálibánu oba strávili nějaký čas za mřížemi a úřady zkonfiskovaly jejich Tóru. Lévy zemřel přirozenou smrtí v roce 2005. Simintova evakuovali Izraelci v roce 2021, krátce po převzetí

moci Tálibánem. Souhlasil s tím ne kvůli strachu nebo pronásledování, ale proto, že mu nešly obchody s kebabem. V Izraeli žije asi deset tisíc afghánských Židů.

Afghánistán patří mezi sedm muslimských zemí, kde může člověk dostat trest smrti za ateismus. V lednu 2014 proto poskytla Velká Británie útočiště Afghánci, který se po příjezdu do země prohlásil jako nevěřící. Byl to vůbec první případ, kdy byl azyl z náboženských důvodů udělený ateistovi.

Křesťanská víra přišla do Afghánistánu o celá staletí dřív než k nám. Podle tradice vycházející z apokryfního Tomášova evangelia měl apoštol Tomáš kázat Krista v Baktrii. Už z přelomu 2. a 3. století máme zprávy o tom, že křesťané byli rozšířeni po celé Persii, Baktrii a Balúčistán. Biskupství v Herátu se do 6. století vypracovalo na sídlo metropolitní církve Východu. Tato církev byla nezávislá na učení Říma, vyznačovala se mimo jiné svěcením soboty. V Afghánistánu měla devět biskupství. V 9. století se stal Herát také stolicí metropolitní syrské pravoslavné církve. Ještě dnes se okres obklopující Herát jmenuje Indžíl, což znamená evangelium.

Velkou ránu kvetoucímu křesťanství zasadily mongolské masakry. Zbytky vyhladil Tamerlán. Od té doby bylo křesťanství výlučně záležitostí cizinců. V 17. až 19. století žila v Kábulu malá komunita arménských kupců s vlastním knězem. Setkal se s nimi Joseph

Afghánská církev v diaspoře je největší v Pákistánu a Indii, ale také v USA, Spojeném království, Kanadě, a dokonce i v Rakousku.

Wolff, německý žid, který v Čechách konvertoval ke křesťanství a který je adventistům známý z knihy *Velký spor věků*. Wolff v roce 1832 navštívil Kábul na cestě kolem světa, při které kázal o blížícím se druhém příchodu Krista. Ještě v roce 1870 žilo v Kábulu 18 arménských křesťanů. Osmanský sultán Abdul Hámid II. ale napsal afghánskému emírovi dopis, ve kterém ho varoval před pochybnou loajalitou Arménů. Zbývající hrstka křesťanů pak ze země musela odejít.

Wolff, německý žid, který v Čechách konvertoval ke křesťanství a který je adventistům známý z knihy *Velký spor věků*. Wolff v roce 1832 navštívil Kábul na cestě kolem světa, při které kázal o blížícím se druhém příchodu Krista. Ještě v roce 1870 žilo v Kábulu 18 arménských křesťanů. Osmanský sultán Abdul Hámid II. ale napsal afghánskému emírovi dopis, ve kterém ho varoval před pochybnou loajalitou Arménů. Zbývající hrstka křesťanů pak ze země musela odejít.

První americký misionář mezi Afghánci byl Isidor Loewenthal, Žid, který se stal protestantem. Jeho i Wolffova misie ukazují, o co lepší bývaly židovsko-muslimské vztahy před vznikem státu Izrael.

V roce 1919 uznala Itálie jako první země na světě nezávislost Afghánistánu. Vláda se proto Italů zeptala, jak jim může poděkovat. Řím požádal o povolení postavit římsko-katolickou kapli, o kterou žádali cizinci pracující v Kábulu. V roce 1921 do Afghánistánu přijeli barnabité, mniši, kteří měli poskytovat malé katolické komunitě pastorační péči. Od roku 1955 působily v zemi také jeptišky z řádu Malých sester Ježíšových, který vznikl v Alžírsku pro službu muslimkám.

V roce 1970, krátce poté, co americký prezident Eisenhower povolil stavbu první mešity ve Washingtonu D.C., dostali zahraniční křesťané povolení otevřít v Kábulu první protestantský sbor.⁹ Stavba ale přečkala jenom tři roky, než ji dal šáh Daúd zničit.

Rokem 1966 se datuje začátek rozsáhlé křesťanské zdravotnické a humanitární pomoci. Věřící se starali o slepé, invalidy, nemocné, chudé a negramotné. Taková služba bořila bariéry předsudků a dotýkala se lidských srdcí.

⁹ Brother Andrew; *God's Call*; Baker Book House, Grand Rapids, USA, 2002; s. 139,140.

Jenže to zase vyvolávalo reakci nepřejících. Nemálo křesťanů přišlo v Afghánistánu o život, další jednotlivci i celé organizace byly vypovězeny.¹⁰

Křesťané, kteří se navzdory nejistotě nebáli jít do Afghánistánu hned, jak to bylo po svržení vlády Tálibánu v roce 2001 možné, udělali dobře. Setkali se tehdy s mnoha lidmi, kteří byli za osvobození od fundamentalistů vděční a křesťany považovali za svoje přátele.¹¹ Tito lidé nejspíš názory nezměnili, ale už se k nim neodvážili přiznat.

Podle knihy *Operation World* z roku 2010 tvoří křesťané 0,1 % obyvatel. Některé zdroje uvádějí jenom 0,05 %. Na světě jsou jenom tři země, které snesou srovnání – Jemen, Somálsko a Maledivy. Afghánistán je z této skupiny nejlidnatější.

Existující části Písma se do země pašovaly za nebezpečných okolností.

Proti ale byly i humanitární organizace a vedení sil NATO, proti kterým se, jako proti viditelným zástupcům křesťanského světa, okamžitě obrací každá snaha o šíření křesťanské víry. Rokem 2021 podobné aktivity, pokud je známo, ustaly.

Afghánská církev v diaspoře je největší v Pákistánu a Indii, ale také v USA, Spojeném království, Kanadě, a dokonce i v Rakousku. Ze zahraničí je slyšitelné rozhlasové vysílání, což je efektivní forma evangelizace, protože v chudém Afghánistánu patří rádio stále k hlavním médiím. Majetným je dostupné vysílání křesťanského satelitního kanálu Pars v perštině. Tajně kolují i kopie filmu *Ježíš v sedmi jazycích*. K dispozici jsou internetové stránky v jazycích, kterými se v Afghánistánu mluví. V uzbeckétině jsou k dispozici i dramatizované biblické příběhy, citlivě zasazené do místního prostředí.¹² V posledních letech jsou nejpopulárnějším nástrojem evangelizace mobilní telefony. Vládní úřady se teprve učí efektivně kontrolovat, co se v mobilní síti děje.

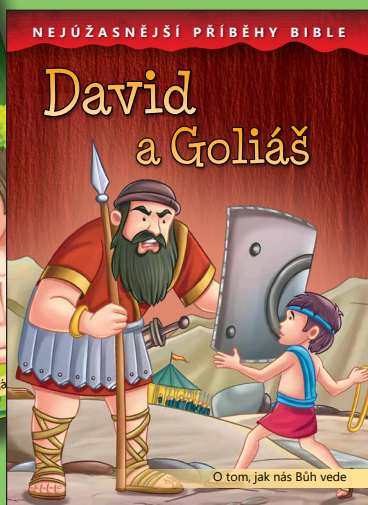
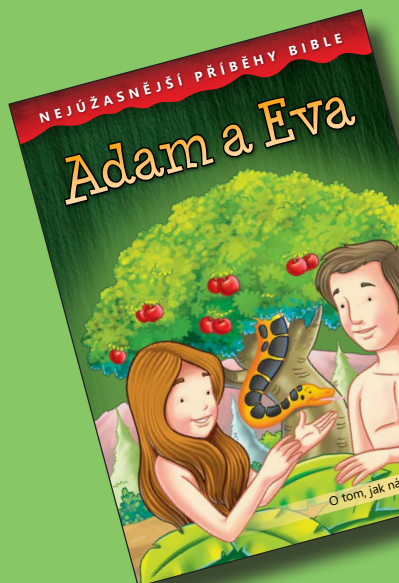

¹⁰ Mandryk, Jason; *Operation World*, 7. edice; Biblica Publishing, Colorado Springs, USA, 2010; s. 91.

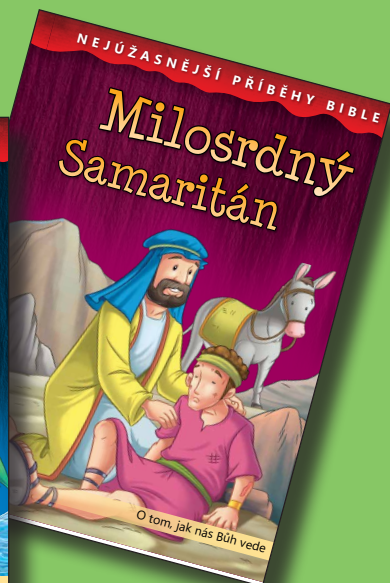
¹¹ Woodbery, J. Dudley; *Militant Islamism*; materiál k semináři o křesťansko-muslimských vztazích, 2001.

¹² Mandryk, Jason; *Operation World*, 7. edice; Biblica Publishing, Colorado Springs, USA, 2010; s. 92.

NEJÚŽASNĚJŠÍ PŘÍBĚHY BIBLE

12 příběhů ze Starého zákona

12 příběhů z Nového zákona